

arh.01/11

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEATAJA > NEWSLETTER OF THE UNION OF ESTONIAN ARCHITECTS



> **EALI aseesimehe avaveerg** A2

> **EALI eestseisuses** A2

> **EALI teenuste tasumäärustik** A8

> **EALI üldkoogu koosolek** A11

> **Käimasolevad arhitektuurivõistlused** A23

> **EALI teated** A24

> **Arhitektuurikeskuse teated** A26

> **Teated senioridele** A26

Eesti Arhitektide Liit

RK: 80053223
Address: Lai tn 31, Tallinn 10133
Üldfaks: 611 7431
E-post: info@arhliit.ee
Kodulehekülg: www.arhliit.ee

Pangarekviisiidid: ak 10022011720004, SEB

EALI liikmemaks on 80 eurot aastas, senioridele kuni 70. eluaastani ja noorliikmetele 10 eurot

EALI esimees on Peeter Pere
EALI aseesimehed on Jaak Huimerind, Tõnu Laigu, Villem Tomiste ja Kalle Vellevoog

Tegevdirektor Liina Laineveer
tel 611 7435, liina@arhliit.ee

Sekretär Signe Liivaleht
tel 611 7430, signe@arhliit.ee

Projektijuht Liivi Haamer
tel 611 7433, liivi@arhliit.ee

Raamatupidaja Anne Kerge:
tel/faks 611 7434, anne@arhliit.ee

EALI kontor on avatud E-R kl 10–17

EALI eestseisuse koosolekud on üle nädala neljapäeviti algusega kl 16.30

Koolitusest

Oleme murdnud EALi juhatuses ja eestseisuses ning arhitektuurikeskuse nõukogus pead arhitektuurivaldkonna põlevaimate teemade üle – ikka selleks, et teaksime mõlemas organisatsioonis sihte seada ja tegevusi koordineerida. Oleme arutellu kaasanud nii EKA arhitektuuriteaduskonna kui ka Eesti Arhitektuurimuuseumi.

Nendes vestlustes on ühe äärmiselt olulise teemana kerkinud üles koolitus. Olukorras, kus Eesti siseturg on muutunud Euroopa siseturu osaks, tajume kõik järjest tugevnevat konkurentsi arhitektuurivaldkonnas. Arhitektuurivõistlused, mis seni on olnud üksnes Eesti-sisesed, on muutunud rahvusvahelisteks, ning võite läheb üha enam välismaa autoritele. Ka kohalikud arendajad vaatavad sageli rajataguste arhitektuurbüroode poole.

Kuidas tagada sellistes uutes oludes Eesti arhitektuurbüroode konkurentsivõime ja arhitektuurivaldkonna jätkusuutlikkus? Kas otsida uusi turge või/ja keskenduda oma positsiooni parandamisele Eesti projekteerimisturul?

Üks viis parandada oma konkurentsivõimet on kindlasti koolitus – selline, mis tähendaks tegevarhitektide elukestvat täiendusõpet. Koolitusteemade hulka kuuluksid uued projekteerimisprogrammid, uued ehitusvõtted, uued euronõuded projekteeritavatele hoonetele ja uued linnaehitusteooriad. Korraldada tuleks õpitubasid, vahetada kogemusi rahvusvaheliselt tuntud loojatega jne.

Uuele üleeuroopalisele 8-astmelisele kutsequalifikatsioonile üleminek võimaldab siduda kutsequalifikatsiooni andmise arhitektide täiendusõppe programmiga. Koolituse teema all oleme käsitlenud ka arhitektide magistriõpet EKAs, mille jaoks on vaja leida lisaraha, et kutsuda välislektoreid, tugevdada tuleb õppe materiaal-tehnilisi aluseid, õppejõud vajavad täiendusõpet jmt.

Veel puudutab koolitusteema ühiskonna üldise arhitektuuriteadlikkuse taseme tõstmist. Selleks oleks tarvis juurutada üldhariduskoolides õppekavad, mille raames vaadeldaks meid ümbritsevat ruumilist keskkonda tervikuna, st loodus- ja tehiskeskonna sümbioosina. Rahvaülikooli vormis loengud arhitektuuri- ja ruumilise keskkonna teemal võiksid olla avatud igas vanuses huvilistele. Äärmiselt oluline on suurendada ka arendajate ja ehitusprojektide kooskõlastajate arhitektuuriteadlikkust, milleks sobiksid EKA, arhitektuurimuuseumi ja arhitektuurikeskuse koostöös pakutavad täienduskursused.

Kõik see on mahukas ettevõtmine, mille avasammuna oleme kutsunud kokku töörühmad, et koostada esimesed kavad ja asuda otsima programmidele rahastusallikaid.

Koolituse kontekstis ei saa mööda minna ka Tallinna Tehnikakõrgkooli (TTK) rakendusarhitektide koolitusest.

See on oluline ja vajalik eriala Eesti arhitektuurielus. Ometi on osa TTK arhitektuuriõppejõude üritanud juba aastaid tekitada rakendusarhitektuuri õppekavast teist arhitektide magistriõpet EKA magistriõppe kõrvale. Eesti väiksust arvestades oleks tegu kahetsusväärse ressursiraiskamisega, arvestades arhitektuurihariduse üldist alarahastatust ja kvalifitseeritud õppejõudude vähesust.

Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) juhtkond on haaranud mõttest ning pöördunud Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poole ettepanekuga teha TTÜ-le ülesandeks luua uus arhitektuuriõpe senise TTK rakendusarhitektide õppe baasil. Kirjalikus pöördumises haridusministrile on tehtud ka ettepanek võtta üle EKA arhitektuuriõpe. Argumendid on aastate jooksul samaks jäänud; EKAs on arhitektuuriõpe liiga kunsti poole kaldu ning annab vähe insenertehnilisi oskusi – nii kõlab väide, mida faktid paraku ei toeta.

Seoses Hindrek Kesleri asumisega TTK arhitektuuriteaduskonna dekaani kohale on tekkinud reaalne võimalus sisuliseks koostööks TTK ja EKA vahel. Valminud on koostööleping, mille üks osapool on ka EAL. Selle järgi võimaldatakse näiteks TTK tudengitel osaleda EKA teoorialoengutel, et hõlbustada hiljem andekamatele jätkuõpinguid EKA magistriõppes. Samuti taotletakse ühiselt EKA riiklike magistriõppe kohtade arvu suurendamist TTK tudengite jaoks ning positiivne tagasiside HTMilt on selle kohta juba olemas.

Levitatavad väited arhitektide alaproduktsioonist Eestis, mis justkui õigustaksid arhitektide suuremahulise koolituse vajadust TTÜs, on Eesti praegust arhitektuuriturgu tajuvale inimesele rohkem kui kummalised. Loodame, et HTM ei toeta Eesti arhitektuurihariduse killustamist kõrgkoolide vahel ning tagab tulevikuski TTK rakendusarhitektuuri eriala lõpetajatele edasiõppimisvõimaluse EKA magistriõppes, et mitte lõigata andekatel üliõpilastel ära võimalust jätkata haridusteed.

Kalle Vellevoog
EALi aseesimees

EALi eestseisuses

28. oktoober 2010

EALi esimees P. Pere andis volitatud arhitekti **kutsetunnistused** üle arhitektidele, kellele EALi kutsekomisjon oli andnud oma 8. oktoobril peetud EALi kutsekomisjoni koosolekul arhitekti kutsequalifikatsiooni:

Rene Sauemägi – volitatud arhitekt IV kutsequalifikatsioon,
Joel Kopli – volitatud arhitekt IV kutsequalifikatsioon,
Kristi Smirnoff – volitatud arhitekt IV kutsequalifikatsioon,
Anu Lainus – volitatud arhitekt IV kutsequalifikatsioon.

EALi liige arhitekt M. Nurm andis eestseisusele ülevaate **endise Mõigu kalmistu** seisukorrast. Alal viibides on raske uskuda, et seal oli kunagi kalmistu. See suleti 1951. aastal sarnaselt Kopli ja Kalamaja kalmistuga ja rohkem sinna ei maetud. Maa-ala on praegu maaomandina reformimata eramaa: võsastunud, hooldamata ja kannatab liigniiskuse all, kalmudel puuduvad ristid ja tähised. Muinsuskaitseamet on tellinud mahajäetud Mõigu kalmistu inventariseerimise. Arutati, mida saaks alaga ette võtta.

O. Alveri arvates võiks ala muuta **valgustatud kalmistuspargiks**. See eeldab ala võsast puhastamist, üldist korrastamist ja säilinud hauatähiste nähtavaks muutmist. Korrastatud kalmistu-pargi võiks kasutusse võtta urnimatmiskohana.

Sisearhitekt, disainer ja Eesti Kunstiakadeemia emeriitprofessor **M. Summatavet** (viibis koosolekul kutsutud külalisena) oli seisukohal, et endise kalmistu alal olev allee tuleks korrastada ja teha seal muid esmaseid korrastustöid, kuid põhiosas tuleks kalmistu säilitada sellisena, nagu ta on, ja sellisena, nagu ta pärast sõda maha jäeti, mitte ilustada ajalugu. Kalmistu selliseks jätmiseks väljendub tollane aeg. Alale võiks püstitada monumendi või tähise, mis annaks tunnistust seal kunagi paiknenud kalmistust. Urnimatmisvõimaluse loomine alale on küll tervitatav ja hea mõte, kuid sel juhul tuleks ala realselt taasavada kalmistuna.

I. Heinsoo nentis, et kuna Tallinnas napib matmispaiku, võiks Mõigu kalmistu tõesti uuesti kasutusele võtta – kui mitte muuks, siis vähemalt urnimatuste tarbeks.

Et seisukohti ja arvamusi Mõigu endise kalmistu tuleviku kujundamise kohta oli erinevaid, **ei pidanud eestseisus otsustada** teha rutakaid otsuseid. Eesti kaitseväge ülemjuhatajale **otsustati saata pöördumine ettepanekuga** puhastada endine Mõigu kalmistu võsast. Samuti **peeti otstarbekaks teavitada** asjassepuutuvaid omavalitsusi endise Mõigu kalmistu teemal EALis toimunud arutelust ja kaalutud võimalustest kalmistu tuleviku suhtes.

V. Tomiste tutvustas eestseisusele **Pärnu jääfestivali ala kergkatuse** arhitektuurikonkursi tingimusi. Eestseisus **koostas** võistlustingimused.

Eestseisus, vaadanud 26. oktoobril 2010 läbi EALi arhitektuurivõistluste töögrupi täiendus- ja parandusettepanekud **Tartu Oskar Lutsu nim Linnaraamatukogu ja Tartu Kunstimuseumi arhitektuurivõistluse** tingimuste kohta, **kiitis** need **heaks** ja **tegi** nende kohta **lisaettepanekuid**. EALi märkused, täiendus- ja parandusettepanekud kõnealuse arhitektuurivõistluse tingimuste kohta **otsustati saata** Tartu Linnavalitsusele.

Puitehituse klatri juht Märt Riistop oli teinud EALile meilitsi ettepaneku hakata klatri partneriks ning saatnud tutvumiseks vastava konsortsiumlepingu ja esialgse tegevuskava-eelarve. **Eestseisus oli nõus astuma puitehituse klatri liikmeks tingimusel**, et selle raames korraldatakse lähema kolme aasta jooksul puitmajade tüüpprojektide saamise võistlus. M. Riistopile **otsustati** teha sellekohane ettepanek.

Louis Kahni laeva Eestisse toomisega tegeleva töögrupi liikmed (Ingrid Mald-Villand, Ott Rätsep ja Jaanus Tamme) tegid ettepaneku luua **Louis Kahni Eesti SA**, mis koondaks finantstegevuse ning oleks edaspidi laeva haldajaks ja programmi üldkoordineerijaks. 21. oktoobril 2010 toimunud Kahni laeva teemalisel koosolekul, kus peale mainitud töögrupi liikmete osalesid ka EALi esindajad, leiti, et sihtasutuse võiks asutada EAL. Eestseisus **kiitis Louis Kahni Eesti SA loomise ettepaneku heaks** ja oli seisukohal, et selle asutajaks võiks olla EAL.

Arutati **Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) juurdehituse projekterija** leidmiseks korraldatavat riigihanget. Hankega soovitakse leida projekterija, kes projekteriks lõpuni Kalvi Voolaiu eskiisi. Riigihankekonkursi võitmise üks kriteerium on teatavasti kõige madalam pakutud hind. Eestseisus **pidas** K. Voolaiu tehtud eskiislahendust **aegunuks** ning **oli seisukohal**, et Tallinna kesklinnas paiknevale niivõrd väärikale hoonele nagu EMTA tulnuks juurdehitusprojekti saamiseks korraldada arhitektuurivõistlus. Käivitatud protsessi peatamiseks **peeti õigeks**, et EALi juhatus läheb EMTA rektori vastuvõtule.

EALis on korduvalt arutletud, milline peaks olema **ajakirja Ehituskunst kontseptsioon**. Arvamusi ja seisukohti on olnud erinevaid: osa pooldab akadeemilist ajakirjaformaati (toetavad ajakirja edasist suunatust kitsamale lugejaskonnale) ja osa leiab, et kontseptsiooni tuleks muuta nii, et ajakiri oleks suunatud laiemale lugejateringile. **Otsustati küsida** EALi liikmetelt meilitsi, millised sooviksid nemad juubelinumbrit näha ja millised on üldse nende ootused ajakirja kontseptsiooni suhtes. V. Tomiste **tegi ettepaneku** kuulutada 2011. aasta alguses välja ajakirja Ehituskunst uue **peatoimetaja leidmise konkursi**.

11. november 2010

A. Pähn, kes osales aastaid tagasi EALi esindajana Justiitsministeeriumi juures koos käinud **turvalise elukeskkonna standardit** välja töötanud töögrupi töös, teavitas eestseisust Justiitsministeeriumi soovist luua asjassepuutuvate organisatsioonide esindajaist töögrupp, kes hakkaks seda standardit tänapäevastamise eesmärgil üle vaatama. EAList soovib ministeerium kaasata **töögruppi kolm esindajat**. Pähn oli nõus töögrupi töös jätkama, ülejäänud kahe esindaja nimed täpsustatakse jooksvalt. Töögruppi oodatakse ka EAKi esindajat.

T. Paaver andis ülevaate **ehitus- ja planeerimiseaduse kodifitseerimise** hetkeseisust. Kodifitseerimisega tegeleb Justiitsministeeriumi juures koos käiv töögrupp, mille töös on arhitektidest osalenud E. Mänd, T. Paaver ja I. Volkov. Paaveri sõnul on töögrupi liikmete seisukohtade ja arvamuste põhjal alust loota, et kutsekvalifikatsioonisüsteem seotakse uue koostatava seadusega, ning ta pidas vajalikuks jätkata EALi esindajana osalemist kodifitseerimisprotsessis. 2009. aastal alustas Paaver eraviisiliselt tööd ruumiliste mõistete lahtimõtestamisega. Töö tulemina on nüüd valminud **dokument „Ruumilise arengu üldmõisted”**, mille T. Paaver on välja pakkunud ka planeerimis- ja ehitusõiguse kodifitseerimisel

arvessevõtmiseks. Dokumendiga süvitsi tutvumine ja selle kohta täiendus- ja parandusettepanekute tegemine otsustati jätta eestseisuse liikmete n-ö kodutööks, misjärel saab dokumendi EALi ametliku dokumendina vastu võtta. Leiti, et **Sirbis võiks avaldada** Paaveri koostatud dokumenti tutvustava artikli.

Kultuurisaate „OP!” peatoimetaja M. Mälk andis eestseisusele ülevaate **arhitektuuriteemaatika kajastamisest Eesti Televisioonis**. Tema sõnul hakkab ETV 2 muutuma kultuurikanaliks: enamasti pühapäeviti on **kanalis teemaõhtu**, kus näidatakse ühe teemaga seotud saateid. 2011. a alguses on kavas arhitektuuri teemaõhtu, mil linastuvad arhitektuuriteemalised filmid (sh film T. Reinust). Hea oleks ühildada arhitektuuri teemaõhtu mõne samal päeval toimuva arhitektuuriüritusega, millest „Kultuuriuudised” saaksid teemaõhtul kajastamiseks klipi teha. Kui sobivat sündmust välja pakkuda ei ole, võiks selleks olla märgilise tähendusega arhitektuuri-sündmus ajaloost, mis annaks ajendi teemaõhtuks. Eestseisuse arvates võiks üheks arhitektuuri-sündmuseks olla **noore arhitekti preemia 2010 saaja väljakuulutamise** 2011. a veebruaris toimival EALi üldkogu koosolekul. Lisaks teemaõhtutele esilinastub peatselt meelelahutuslikus vormis kultuuriteemasid käsitlev **saade „Üdiklubi”**, kus eri loomeliitude esindajad saavad saatejuht K. M. Sinijärve suunamisel arutleda oma valdkonna valupunktide üle, aga rääkida ka kordaminekutest ja õnnestumistest. Tõsisemate arhitektuuriprobleemide käsitlemiseks ja kajastamiseks televisioonis soovitas M. Mälk pöörduda saate „**Vabariigi kodanikud**” juhi A. Rannamäe poole. Seoses kultuurisaate „**OP!**” **formaadi muutmise**ga ei ole enam oluline, et kõiki saate teemasid kajastataks mõnes äsja valminud ehitises. Kui saate endise juhi K. M. Sinijärve saateformaad võimaldas arhitektuuril olla kõigi käsitletud teemade taustaks, siis nüüd võib saate peateemat kajastada sellega seotud kohas (nt teatris, näitusel). Saate tootmine on väga kallid ja piiratud eelarve tõttu on **võtete tegemine väljaspool Tallinna väga komplitseeritud**. Tallinnast tunduvalt kaugemale sõit tuleks kõne all ainult juhul, kui seal oleks mitu objekti, mida tasuks saates näitamiseks filmida.

Arutleti, mida annaks ette võtta selleks, et **arhitektuuriteemaatika** leiaks Eesti Televisioonis laialdasemat, professionaalsemat ja sagedamat **kajastust**. **Eestseisuse ettepanekud** olid:

- Muuta Eesti Kultuurkapitali arhitektuuripreemiate väljaandmist kajastav saade vaataja jaoks atraktiivsemaks.
- Kajastada Eesti Kultuurkapitali arhitektuuripreemiatele kandideerima esitatud objekte eraldi saates, sest preemiate väljaandmist kajastavas saates kuulutatakse välja ja näidatakse ainult aastapreemia saanud objekte, teistest arhitektuuri sihtkapitali preemia saanud objektidest ei saagi avalikkus teada.
- Kajastada „OP!”-is kõiki Eesti Kultuurkapitali arhitektuuripreemia nominente.
- Tagada „OP!”-ile uute valminud arhitektuuriojektide kohta EAList pidevalt värske teave.
- Muuta arhitektuurilõigud „OP!”-is pikemaks.

L. Haamer teavitas eestseisust **võimalikest taotlustest, mille EAL esitab Eesti Kultuurkapitali IV taotlusvooru**:

1. Loomeliitude uusaastaseminari/peo korraldamine.
2. Noore arhitekti preemia 2010. a konkursi ja tseremoonia korraldamine (sh žürii välisliikme sõidukulud).
3. Noore arhitekti võistluste korraldamine (võitjate honorarid).
4. EAL 90 a juubeli kuraatorinäituse konkursi korraldamine (kuraatoritasu, EALi projektijuhtimine).
5. Tokyos 2011. a septembris toimuva UIA XXIV kongressiga seotud ettevalmistused.
6. Osalemine 2011. a märtsis Iisraelis UIA/BAUA II regiooni koosolekul (sõidukulud).
7. Kodulehekülje haldamine ja täiendamine.
8. „Tallinn 2011” lumelinnaku konkursi korraldamine.
9. EALi Teataja 1/2011 väljaandmine.
10. 2011. aasta esimese kvartali tegevustoetus (sh UIA ja ACE'i liikmemaks, EALi üldkogu koosoleku korraldamine).

Eestseisus **pidas neid projekte põhjendatuks** ja **toetas** Eesti Kultuurkapitalile vastavasisuliste **rahataotluste esitamist**.

Eestseisus tegi ettepanekuid ja esitas arvamusi seoses EALile esitatavate reisitoetuse ja loometoetuse taotlustega.

- EALi liikmeid peaks senisest enam teavitama sellest, et ka arhitektuuri õppereisidel osalemiseks on võimalik taotleda EALilt loometoetust, samuti tuleb liikmeid teavitada loometoetuse rahuldamisega seonduvatest kohustustest (aruande esitamine).
- Igal EALi liikmel on õigus taotleda loometoetust. Ühe inimese esitatavate taotluste arv aastas ei ole piiratud, kuid aasta peale kokku ei tohi taotletav kogusumma ületada 50 000 krooni. Kui taotlus on piisavalt põhjendatud, rahuldatakse see üldjuhul.
- Loometoetuste taotlemise õigus on avalik teave, mis on saadaval ka EALi koduleheküljel ja avaldatakse EALi Teatajas.
- Töögruppides osalemise toetamise põhimõte on varem kokku lepitud: toetust saab küsida tunniarvestuse alusel à 500 krooni (sellest arvestatakse maha maksud).

OTSUSTATI:

- Leppida reisitoetuse taotluste puhul kokku üldpõhimõte ja toetada reisil osalejaid ühtse, varem kokkulepitud summaga.
- Lükata otsuse tegemine reisitoetusteks eraldatava summa suuruse üle edasi seniks, kuni on välja selgitatud, millised on vabad vahendid kõigi teiste taotluste rahuldamise järel.
- Kui pärast teiste loometoetuse taotluste rahuldamist jääb alles vaba raha, suurendada Hiina õppereisiks eraldatud toetuse summat (igale Hiina õppereisil osalenule toetuseks võrdne summa).
- Eraldada kõigile Veneetsia õppereisil osalenutele võrdne summa.
- Eraldada kõigile Hiina õppereisil osalenutele võimaluse korral loomestipendiumina 7500 krooni (neto).

EALi üldkogu koosoleku toimumisajaks määrati 17. veebruar 2011.

2. detsember 2010

Koosolekule osalema palutud Kultuuriministeeriumi meedia- ja autoriõiguse osakonna nõunik T. Seppel **andis eestseisusele nõu**, milliseid õiguslikke samme oleks võimalik astuda selleks, et **loobuda K. Voolaiu pakutud arhitektuursest lahendusest Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) jaoks**. Teatavasti on EMTA poolt Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) juurdeehitusele projekteerija leidmiseks korraldatud riigihanke võitja juba selgunud. Riigihankekursi tingimuste kohaselt kohustub ta Voolaiu tehtud eskiisi lõpuni projekteerima. Seppeli sõnul on praeguseks käivitunud protsessi autoriõiguse ja riigihanke seisukohast keeruline peatada. Arvestades seda, et juurdeehituse aluseks on Voolaiu eskiis ja projekteerimishanke võitja on välja valitud, on **EMTA-l keeruline kogu protsessi tagasi pöörata**. See oleks võimalik siis, kui nii EMTA kui ka K. Voolaid oleks nõus sellega, et kõnealusele kinnistule tuleb leida uus arhitektuurne lahendus ning Voolaiu juurdeehituse eskiislahendusest tuleb loobuda. Juhul, kui Voolaid ei ole nõus ehitisele juurdeehituse tegemisega, kuid EMTA seda siiski teeb, tekib Voolaiul kui autoril õigus mittevaralise kahju hüvitamiseks tsiviilkohtu kaudu. Voolaiu eskiislahendusest loobumine ei ole autoriõiguse rikkumine. Projekteerimise riigihange tuleks kuulutada nurjunuks ja EMTA peaks kogu protsessi alustama algusest peale, st kuulutama välja ideekonkursi ja seejärel uue projekteerimise riigihanke.

Kui K. Voolaid on nõus, et praegusele hoonele tehakse juurdeehitus ja selle jaoks kuulutatakse välja ideekonkurss, on kaks võimalikku varianti:

- Voolaid osaleb ideekonkursi ja projekteerimise protsessis nõustajana.
- Voolaid annab EMTA-le õiguse teha EMTA hoones muudatusi ja lisada sellele juurdeehitus. EMTA maksab sellise õiguse eest tasu.

Eestseisus, kuulanud ära T. Seppeli ja analüüsinud veel kord EMTA 2. ehitusjärgu projekteerimisel tänaseks kujunenud olukorda, **pidas autorluse järjepidevuse nõude järgimist EMTA juhtkonna poolt mõistetavaks** ja head tava järgivaks. Arvestades asjaolu, et valitud lahenduse lähtekohad on 25 aastat vanad, **oldi endiselt seisukohal**, et tänapäevase ja ajastu vaimule vastava juurdeehituse saamiseks annab parima tulemuse uue avatud arhitektuurivõistluse korraldamine, milles on EAL valmis EMTAd nõustama ja abistama. EMTA-le **otsustati saata EALi sellekohast seisukohta väljendav kiri**.

K. Vellevoog teavitas eestseisust 29. novembril 2010 EALi juhatuse ja Tallinna Tehnikakõrgkooli (TTK) esindajate koostamisest **arhitektuurihariduse ümberkorraldamise** teemal, kus TTK esindajad andsid ülevaate pingestunud olukorrast TTK arhitektuuri- ja keskkonnatehnika teaduskonnas.

Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) rektor A. Keevallik ning valdava osa Tallinna Tehnikakõrgkooli arhitektuuri- ja keskkonnatehnika teaduskonna rakendusarhitektuuri õppekava järgi õpetavatest õppejõududest ja selle järgi õppivatest üliõpilastest on avaldanud arvamust, et Eesti arhitektiõpe vajab ümberkorraldamist, sest oma praegusel kujul ei ole see jätkusuutlik ega tõhus. TTK arhitektuuri- ja keskkonnatehnika teaduskonna **õppejõududest koosnev algatusrühm**, kuhu kuulub ka teaduskonna dekaan, saatis omal algatusel (TTK juhtkonda teavitamata) TTÜ rektorile kirja **ettepanekuga viia rakendusarhitekti õpe in corpore TTKst üle TTÜsse**. Samal teemal toimus ka algatusrühma ja TTÜ rektori Keevalliku vahel arupidav kohtumine, mille järel saatis A. Keevallik haridus- ja teadusministrile kirja omapoolse hinnanguga Eesti arhitektuurihariduse hetkeseisu kohta. Kirjas esitatud väited ja antud soovitusel on Vellevoog sõnul paljuski eksitavad. Nii näiteks väidetakse kirjas, et tööandjate liidud on tõdenud EKA arhitektuurieriala lõpetajate nõrka tehnilist ettevalmistust, millest johtuvalt peaks kaaluma arhitektuuriõppe viimist EKAst üle TTÜsse; samuti pidavat väidetavalt olema arhitektuuriõppel mujal maailmas tendents liikuda tehnikaülikoolide alla.

I. Heinsoo sõnul toetab ka osa EPBLi kuuluvatest liikmetest üldmainitud arhitektuuriõppe ümberkorraldamist nõudvaid seisukohti, mida kinnitab ühtlasi EPBLi vastavasisuline kirjalik pöördumine haridus- ja teadusministrile T. Lukasele, mis sisaldab eksitavaid väiteid. Eestseisus **pidas vajalikuks** pöörduda EPBLi poole, et täpsustada, kas EPBLi kirjas haridus- ja teadusministrile esitatud seisukoht on lõplik. Eestseisus **oli seisukohal**, et praeguseks välja kujunenud arhitektiharidust andvate koolide võrk võiks säilida. **Leiti**, et TTK arhitektuuri- ja keskkonnatehnika teaduskonnas rakendusarhitektuuri õppekava järgi antav õpe on Eesti ühiskonnas vajalik ning nõudlus selle eriala lõpetajate järele on tööturul suur. Juhul, kui rakendusarhitektuuri eriala otsustatakse TTKs siiski kaotada, tuleks selle eriala õpetamist alustada mõnes teises kõrgkoolis, näiteks EKAs, ehkki toimiva ja vajaliku erialaõppe likvideerimine ja taasloomine teises kõrgkoolis ei oleks mõistlik. **Oldi seisukohal**, et arhitektuuriharidust andvad kõrgkoolid peaksid tegema tunduvalt tõhusamat ja koordineeritumat koostööd. **Haridus- ja teadusministeeriumile ning TTK-le otsustati saata EALi seisukohti väljendav kiri**.

T. Laigu andis eestseisusele lühiülevaate EALis koostamisel oleva kahe dokumendi kohta: **Eesti arhitektuurivaldkonna kommunikatsioonikava ning EALi arengukava koos EALi tegevuskavaga**. Neid dokumente aitab koostada konsultatsioonifirma Advisio OÜ. Eeltööna saadeti asjassepuutuvatele osapooltele küsimustikud ja korraldati seminarid, kus osalejad said avaldada arvamust, millest üks intrigeerivamaid oli K. Kodrese ettepanek käivitada arhitektuuri promootori õpe. Vajadus selle järele tuleneb Kodrese sõnul sellest, et praegused arhitektuurikriitikud avaldavad ajakirjanduses üksnes kriitikat, kuid ei propageeri arhitektuuri selle kõige otsesemas mõttes.

9. detsembril koguneb EALis kõnealuste dokumentide koostamise töögrupp oma viimasele töökoosolekule, kuhu on osalema palutud ka kõik eestseisuse liikmed. Mõlemad dokumendid avaldatakse ka EALi Teataja erinumbris.

„Aasta betoonehitis 2010” võistluse žüriisse määrati

EALi esindajana Madis Eek.

D. Brunsi **tehtud ettepanek muuta detailplaneeringute kehtivus tähtajaliseks otsustati** edastada kodifitseerimise töögrupis osalevatele EALi esindajatele I. Volkovile ja T. Paaverile **ettepanekuga** võtta see töögrupis arutluse alla.

EALi poole olid pöördunud arhitektid Heli Ernesaks ja Mark Fink FE Arhitektid OÜst palvega, et EAL annaks **hinnangu detailplaneeringule** ja nende poolt väljapakutud lahenduse kohta Spordi tn 3a kinnistule Tallinnas. Eestseisus **otsustas** suunata selle kohta seisukoha kujundamise EALi ekspertiisigrupile.

13. jaanuar 2011

K. Vellevoog andis eestseisusele ülevaate arhitektuurikoolitustest, mida EAL kavandab koostöös EAKi ja EKAg.

21. detsembril EAKis peetud koosolekul **otsustati käivitada arhitektuurikoolitused** järgmistele **sihtrühmadele**:

- arhitektid (erialane täienduskoolitus),
- kohalike omavalitsuste ametnikud (nt arhitektid, ehitusvaldkonnas otsustajad),

- tellijad (arendajad, maaklerid),
- ühiskond (lapsed, õpilased jt huvilised).

Iga sihtrühma kohta tuleb koostada baastekst, kus on kirjas koolituse eesmärgid ja võimalikud väljundid, koolituse ettevalmistamise ja läbiviimisega tegelema hakkava töörühma koosseis ning edasine tegevuskava, samuti sihtrühmale pakutavad teemad ja koolituste eelarve.

Arhitektidele suunatud erialase koolitusega tegelema hakkav EKA professor T. Tammis tutvustas eestseisusele oma ideid seoses EKA juures käivitatava arhitektide koolitusega. See võiksid Tammise arvates jaguneda järgmiselt.

- Öhtuülikooli vormis loengud EKAs, lektoriteks valdavalt välisarhitektid ja -kriitikud.
- Suuremate linnaehitusteooriate tutvustamine EKAs avatud loengute vormis. Mõne välislektoriga on 2011. a EKAs loengu andmise küsimuses juba kokkuleppele jõutud, nt Douglas Gordoni (Briti arhitektiharidusega linnaplaneerija Helsingist) ja Peter Achega (Saksa planeerijaharidusega Euroopa suurlinna alade planeerimise professor Helsingist, räägib regionaalplaneerimisest).
- Energiatõhususe mooduli täpsem väljaarendamine EKAs.
- Regulaarsed (kord-kaks semestris) tarkvarapõhised *workshop*'id EKAs, mille ettevalmistamist on juba alustatud.

LOOMETOETUSE TAOTLUSTE LÄBIVAATAMINE

Taotleja	Taotletav stipendium (kr)	Stipendiumi kasutuseesmärk	Lisateave	Eraldatud stipendium (kr)
Harry Klaar	16 300	Osalemine arhitektuuri õppereisil Hiinas 8.–22.10.2010		10 000
Andres Alver	10 000			
Maarja Nummert	15 000			
Andres Kadarik	10 000			
Reet Valk	15 000			
Kalle Vellevoog	10 000			
Raivo Mändmaa	10 000			
Tõnu Laigu	10 000			
Mart Keskküla	10 000			
Anu Tammemägi	10 000			
Ilmar Heinsoo	10 000			
Tarmo Teedumäe	7936	Osalemine Veneetsia biennaaliga seonduval õppereisil augustis 2010		7936
Maarja Kask	11 000			
Ralf Lööke	11 000			
Karli Luik	11 000			
Tiit Trummal	9595			
Ignar Fjuk	13 500			
Siiri Vallner	8900			
Toivo Tammik	15 000			
Margit Mutso	7936			
Madis Eek	7936			
Enn Rajasaar	15 000	Osalemine arhitektuuri õppereisil Portugalis		15 000

Taotleja	Taotletav stipendium (kr)	Stipendiumi kasutuseesmärk	Lisateave	Eraldatud stipendium (kr)
Illimar Truverk	37 975	Osalemine Eestis toimuvate – nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste – arhitektuurivõistluste töörühmade töös; EALi esindamine võistluste tellijatega läbirääkimistes, võistluste korraldamises ja võistluste juriidilise taseme tõstmises kvalitatiivselt uuele tasemele		37 975
Toomas Paaver	44 000	Osalemine planeerimis- ja ehitusõiguse kodifitseerimise ning muude arhitektuurivaldkonnaga seotud õigusaktide väljatöötamise protsessis		44 000
Andres Levald	8000	Osalemine Siseministeeriumi poolt kokkukutsutud planeeringute leppemärkide ajakohastamise töögrupi töös		8000
Ike Volkov	23 000	Osalemine Justiitsministeeriumis korraldataval ehitus- ja planeerimis-seaduse kodifitseerimise töörühma teises voorus EALi esindajana		15 000
Urmo Mets	10 000	Tartus Y-Galeriis eksponeeritava kunstinäituse korraldamine, millega soovitakse olla n-ö teerajaja perspektiivselt planeeritavate eksperimentaalsete arhitektuuriinstallatsioonide teostamisel konservatiivse suhtumisega Tartus		10 000
Urmas Luure	50 000	Tallinnas Hariduse 1–1 Parikaste maja galerii tegevusprogrammi arendamine, arhitektuuri, sisearhitektuuri, foto jm ruumilise kunsti eksponeerimine avalikkusele, näituste kureerimine koos kujundusega		37 975
Toivo Tammik	35 000	Osalemine arhitektuuri õppereisil Mexico Citys	Toetust ei eraldata, sest õppereis ei olnud enne algust eestseisusega kooskõlastatud	–

Eestseisus **oli seisukohal**, et sisse tuleks seada **arhitektide süsteemne täiendusõpe**, mille raames toimuvad koolitused oleksid huvitavad ja tooksid arhitektidele nende töös ka kasu. Täiendusõpe võiks jaguneda teemaplokkideks (nt linnaplaneerimine, vanade hoonete restaureerimine, maastikuarhitektuur) ja osalejatel peaks olema võimalus valida loenguid oma töö spetsiifika järgi. Tuleb tagada koolituste iga-aastane uudsus, st vahelduma peaksid nii lektorid kui ka need inimesed, kes teevad otsuseid kutsutavate lektorite ja loenguteemade kohta. **Leiti**, et arhitektide täiendusõppe raames võiks korraldada loenguid koostöös EKA, Eesti Maaülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga, seda töönaädala keskel, nt neljapäeviti alates kl 18. Leiti, et igasse koolituse töörühma peaks kuuluma kaks EALi eestseisuse liiget.

T. Tammise ülesandeks jäi sõnastada arhitektidele suunatud **erialase täiendusõppe lähteülesanne**.

Vaadati läbi EALi teenuste tasumäärustiku muudetud hinnakiri ja otsustati seda osaliselt korrigeerida. EALi **teenuste tasumäärustiku hinnakiri kinnitati korrigeeritud kujul**.

Eestseisus, vaadanud läbi Kaidi Öisi EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas K. Öisi EALi noortekogu liikmeks** vastu võtta.

Eestseisus, vaadanud läbi Martin Traksmanni EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas M. Traksmanni EALi noortekogu liikmeks** vastu võtta.

Eestseisus, vaadanud läbi Jane Pärnamaa EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas J. Pärnamaa EALi liikmeks** vastu võtta.

27. jaanuar 2011

Oldi seisukohal, et 2008. aastal J. Raidla koostatud dokument „Kontseptsioon arhitektuurivoliniku (riigiarhitekti) institutsiooni loomiseks” vajab tänapäevastamist. Selles on joonealuse märkusena kirjas järgmine lõik:

*Siiski oleks äärmiselt vajalik edasiselt kaaluda vastutusvaldkondade killustatuse vähendamise võimalusi. Kontseptsiooni koostamisel kerkis korduvalt üles ettepanek viia vähemalt kõik ruumilise planeerimise küsimused Keskkonnaministeeriumi valitsemisalasse, kuna ruumiline planeerimine omab keskkonnakasutamises ja selle reguleerimises kesksel osa. Sellega seonduvalt oleks **otstarbekas***

EALI TEENUSTE TASUMÄÄRUSTIK

Alus: eestseisuse otsus 13.01.2011

	Teenus	Tasu (eurot)	Teenuse sisu	Lisateave
1.	Arhitektuurivõistluste info edastamine			
1.1.		100	Võistlustest teavitamine EALi meililistis (üks kord)	EALi poolt kontrollimata teade, mis võib liikmetele huvi pakkuda
1.2.		290	Kohalike omavalitsuste algatatud võistlustest teavitamine EALi meililistis (võistluse alguses) ja EALi koduleheküljel	Sisaldab võistlustingimuste läbilugemist ja vastavaks/ mittevastavaks nimetamist
1.3.		480–770	Erafirmade algatatud võistlustest teavitamine EALi meililistis (võistluse alguses ja keskel) ning EALi koduleheküljel	EALi poolt kontrollimata teade, mis võib liikmetele huvi pakkuda
2.	Arhitektuurivõistluste kooskõlastamine			
2.1.		290	Kohalike omavalitsuste võistlused (vajaduse korral ka žüriiliikmete nimetamine)	Sisaldab võistlustingimuste läbilugemist ja vastavaks/ mittevastavaks nimetamist
2.2.		480–770	Erakapitalil põhinevad võistlused	
3.	Arhitektuurivõistluste korraldamine			
3.1.		1600–5400 € (v.a rahvusvahelised ja kaheetapilised võistlused)	Sisaldab võistluse kaaskorraldamist, st nõustamist ja koordineerimist kogu korraldusperioodi vältel, sh võistlustingimuste koostamise korraldamist, žürii töö protokollimist ja korraldamist, arhitektidest žüriiliikmete lepinguid, võistlustööde vastuvõtmist, küsimuste-vastuste koordineerimist ja EALi kooskõlastust tingimustele	Teenuse täpne hind määratakse kindlaks eelläbirääkimiste käigus
3.2.		Rahvusvahelised võistlused: 6400 €		
3.3.		Kaheetapilised võistlused: 9600 €		
4.	Nõustamine	800–1500 €/h		Tasu aluseks on vajaliku kvalifikatsiooniga eksperdi ajakulu
5.	Ekspertiis	320–1300 € objekti kohta		Tasu sõltub ekspertiisi vajavast objektist. Tasu aluseks on eksperdi ajakulu (100 €/h)
6.	Koolituste ja seminaride info edastamine			
6.1.		Tasuta koolitus: 32–65 €	Üritusest teavitamine EALi meililistis (üks kord) ja teabe avaldamine EALi koduleheküljel	
6.2.		Osavõtumaksuga koolitus: 100 €		
7.	Toodete ja teenuste reklaami avaldamine EALi koduleheküljel			
7.1.		256	Periood 2 kuud	
7.2.		447	Periood 4 kuud	
7.3.		639	Periood 6 kuud	
7.4.		959	Periood 1 aasta	

ka kaaluda ministeeriumi nime muutmist nt Ruumilise Planeerimise ja Keskkonna Ministeeriumiks.

I. Volkov toetas J. Raidla seisukohta. Reformierakonna valimisplatvormis on otsus **lõpetada regionaalministri büroo tegevus** ning nii I. Volkovi arvates ilmselt ka lähed. Keskkonnaministeeriumi haldusalasse kuuluvas Maa-ametis on Volkovi sõnul olemas kogu maainfo, GIS, geodeesia, kartograafia, geoloogia jt infopangad, Maa-amet vastutab ka riigimaade müügi ja planeerimise eest. Paraku pole seal tööl ühtegi arhitekti. Keskkonnaministeeriumi alla võiks Volkovi arvates luua riigiarhitekti institutsiooni funktsiooni täitva **Planeerimisameti**. Planeerimisameti töötajaskonna komplekteerimisel tuleb kindlasti eelistada praegu Siseministeeriumi planeeringute osakonnas töötavaid inimesi, kellele lisaks tuleb tööle võtta arhitekte.

	Teenus	Tasu (eurot)	Teenuse sisu	Lisateave
8.	Reklaami avaldamine EALi Teatajas			
8.1		A5-formaat: 250 €	Grayscale juba kujundatud reklaami avaldamine	
8.2		A4-formaat: 450 €		
9.	Tööpakkumiste info edastamine	Tasuta	Info avaldamine EALi koduleheküljel kahe kuu jooksul	
10.	EKA, TKTK, TÜ, Eesti Arhitektuurimuuseumi, Kumu jt muuseumide ning teiste loomeliitude, Ehitusinseneride Liidu ja EPBLi teadete edastamine	Tasuta	EAL võib teadete edastamisel teha erandeid	

EALi kutsekomisjon

Arhitekti kutsetunnistuse väljastamise tasumäärad

Kutsevalifikatsiooni tase	Tasumäär (eurot)	
	EALi mittekuuluvale arhitektile	EALi kuuluvale arhitektile
Volitatud arhitekt IV	256	192
Volitatud arhitekt V	320	256

T. Laigu tutvustas oma **visiooni riigiarhitekti institutsiooni** võimalikest tegemistest ja paiknemisest arhitektuurivaldkonna suhtes ning tema ettepanekud **otsustati** lisada J. Raidla koostatud teksti.

Tegelikult olukorrast ajendatuna (st seoses regionaalministri büroo tegevuse lõpetamisega) otsustati minna EALi juhatusega enne Riigikogu valimisi **R. Langi juurde**, et arutada **riigiarhitekti institutsiooni** loomisega seonduvat, sh selle võimalikku paiknema hakkamist Keskkonnaministeeriumi haldusalas.

P. Pere teavitas eestseisust, et **Tallinna Tehnikaülikool** (TTÜ) on nõus võtma **Tallinna Tehnikakõrgkooli** (TTK) arhitektuuri- ja keskkonnatehnika teaduskonnas **rakendusarhitektuuri õppekava** järgi antava õppe TTÜsse üle ainult *in corpore* ja juhul, kui TTÜ saab sellele riikliku tellimuse. TTK peaks rakendusarhitektuuriõppe TTÜsse üleviimiseks vabatahtlikult soovi avaldama, kuid TTK juhtkond on sellele vastu. Pere sõnul pöördus TTK juhtkond TTK arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonna dekaani ametikohale sobilike kandidaatide leidmiseks EALi juhatuse poole, kes pakkus välja kandidaadid (nende seast andis nõusoleku kandideerida H. Kesler).

Eestseisus **kiitis heaks** juhatuse ettepaneku **ümardada** seoses eurole üleminekul 2011. aasta **EALi liikmemaks eurodes täissummani** järgmiselt: täisliikmetele 80 €, senior- ja noorliikmetele 10 €. Uus hinnakiri **otsustati** panna 17. veebruaril toimival üldkogu koosolekul vastuvõtmiseks hääletamisele.

Eestseisus, vaadanud läbi P. Jänese seisukoha **Regati pst 1/3/5 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu** kohta Tallinnas, toetas kirjas esitatud seisukohti. Tallinna Linnavalitsusele ja Pirita Linnaosa Valitsusele **otsustati** edastada Jänese arvamus Regati pst 1/3/5 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu kohta koos EALi kaaskirjaga, milles rõhutatakse, et **EAL eelistab** detailplaneeringus TOPi kompleksist Russalka poole kavandatavate kortermajade asemel **avaliku funktsiooniga esinduslikku hoonet**, mis tagab ühtlasi seda ümbritseva maa-ala avaliku kasutamise.

T. Laigu andis eestseisusele ülevaate 14. jaanuaril Otepääl toimunud **energiatõhususe ümarlauast** „Energiatõhususe temaatikaga tegelevate ühingute ja institutsioonide tegevusmotiivid ning koostöövõimalused eri osapoolte vahel”, mille korraldas Eesti Kütte- ja Ventilatsiooninseneride Ühendus koostöös SA KredExiga. Ümarlause eesmärk oli arutada energiatõhususe valdkonna osapoolte tegusust ja sihte ning saavutada tõhusam, laiaulatuslik koostöö, mille abil oleks võimalik jõuda ühise ja ühtse arusaamani. Selgus, et Eestis puudub riiklik kontseptsioon selle kohta, mis on energiatõhusus. KENA ja KredExi koostöö ei toimi ning riigi ootused KENA-le ei ole täitunud. Energiatõhususe alal valitseb Eestis kaos: kasutusel on hulk energiatõhususe arvutamise programme, mis annavad erinevaid tulemusi. Ümarlual tõdeti, et **energiatõhususe arvutamine Eestis vajab ühtlustamist**, kuid konkreetseid ettepanekuid selles suunas liikumiseks ei suudetud teha.

Eestseisus, kuulunud ära T. Laigu, **pidas vajalikuks** haarta initsiatiiv ja **korraldada** laiemas ringis (EALi esindajad, insenerid, Tallinna ja Tartu vastavate koolkondade esindajad) **nõupidamine**, et leida energiatõhususe arvutamiseks

parim lahendus ja võtta vastu otsus Eestis juurutatava **ühtse energiatõhususe arvutamise programmi** kohta. Laigu ülesandeks jääb valida Otepääl toimunud ümarlaval osalenute seast välja insenerid, kellele saata kutse EALi korraldataval nõupidamisel osalemiseks. **Peeti vajalikuks** avaldada ajalehes Sirp artikkel, kus energiatõhusa projekteerimisega otseselt praktikas kokku puutunud inimene kirjeldaks sellist projekteerimist ja jagaks oma kogemusi.

J. Huimerind andis eestseisusele ülevaate 27. jaanuaril Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumis (MKM) toimunud **nõupidamisest**, kus oli arutluse all asjaomastele instantsidele kooskõlastamiseks saadetud **Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu „Ehitustööde riigihanke piirmäära ületavate ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete korraldamise eeskiri”**. Nõupidamisel käsitleti ka projekteerimise soodsaima (mitte odavaima) hanke hindamiskriteeriume, mis on jäetud kooskõlastusringile saadetud määruse eelnõust välja, kuivõrd tehtud ettepanekud ei olnud määrusega kohaldatavad. Kooskõlastusringile saadetud dokumenti ei võeta vastu enne, kui MKM on läbi vaadanud ja analüüsinud ministeeriumide, EALi, EPBLi jt asjaomaste instantside poolt määruse eelnõu kohta tehtud märkused ja ettepanekud. EALi riigihanke töögrupp esitab MKMile oma ettepanekud määruse eelnõu kohta pärast 17. veebruari, kui on toimunud EPBLi korraldatav seminar samal teemal. Määrusega samal ajal koostatakse ka **standard**, kuhu kirjutatakse sisse ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete läbiviimise näited. Standard hakkab olema soovituslik, määrus aga kohustuslik. Huimerinna sõnul lisatakse määrusesse, et hind ei ole riigihanke puhul määrava tähtsusega.

Eestseisus **oli seisukohal**, et kindlasti ei tohi riigihangetele kvalifitseerumise tingimusena määrusesse sisse kirjutada, et hankest osavõtja peab olema varem projekteerinud sama funktsiooniga hoone(id). **Peeti vajalikuks**, et EAL koostab koostöös juristiga **näidisriigihanke korraldamise dokumendi**, selle töö oli nõus tegema ATAK. Dokumendi koostamist otsustati rahastada Kultuuriministeriumilt loomestipendiumide jaoks saadud rahast.

10. veebruar 2011

Eestseisus **kinnitas EALi 2011. aasta eelarve**.

EAL koostas 2010. aastal SA Avatud Eesti Fondi vahendite (Vabaihenduste Fond, mida rahastavad Island, Liechtenstein ja Norra EMP Norra finantsmehhanismi vahendusel) toetusel EALi arengukava aastateks 2011–2015. Töögruppi kuulusid juhatuse liikmed P. Pere, K. Vellevoog, V. Tomiste ja ekspertidena juhatuse liige T. Laigu ning arhitektid I. Raukas ja I. Tiigi. Projektjuhina töötas I. Mald-Villand, projekti nõustas OÜ Advisio.

Eestseisus **kinnitas EALi 2011.–2015. a arengukava**.

Vaadati läbi EALi 2011.–2015. a tegevuskava ja peatuti prioriteetsetel tegevustel, mis on alljärgnevad.

Riigistruktuuridesse riigiarhitekti institutsiooni sisseseadmine

EALi juhatuse kavandab minna enne valimisi R. Langi juurde riigiarhitekti institutsiooni sisseseadmise küsimuses konsultatsioonile. Enne seda peeti vajalikuks tänapäevastada koostöös J. Raidlaga 2008. aastal Raidla koostatud dokument „Kontseptsioon arhitektuurivoliniku (riigiarhitekti) institutsiooni loomiseks”.

Riigihangete kvaliteedi parandamine

Avaldati lootust, et praegu asjaomastes instantsides kooskõlastusringil oleva Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu „Ehitustööde riigihanke piirmäära ületavate ehitustööde ja ehitiste projekteerimise riigihangete korraldamise eeskiri” vastuvõtmisel arvestatakse ka EALi ettepanekuid. On oluline, et arhitektuuriteenuste riigihangetest osavõtmise üks kriteeriume oleks nõue, et osaleda soovijal peab olema volitatud arhitekti kutsekvalifikatsioon (noorarhitektidele suunatud võistluste korraldamisel ei ole kvalifikatsioon nii määrav).

Arhitektuuriartiklite avaldamine meediaväljaannetes

Leiti, et peale Sirbi peaks artikleid avaldama ka Eesti Päevalehes ja Postimehes. Sirp on küll tähtis dialoogikoht arhitektide ringkonnas, kuid laiem avalikkus seda ilmselt nii palju ei loe. Et teemade tõstatamisest ajakirjanduses ka tegelikku kasu oleks, tuleks neid pidevalt päevakorral hoida. Kindlasti tuleks kajastada aktuaalseid ja avalikkuses rohkem vastukaja saanud planeeringuid (nt TOPi ja Maakri kvartali planeering). Presihommikute korraldamisel oleks mõtet siis, kui on oluline sõnum, mida avalikkuseni viia.

Eestseisus kinnitas EALi 2011.–2015. a tegevuskava.

Oldi seisukohal, et EAL peaks **osalema** aktiivselt nii loodava **Eesti Kultuuri Koja** kui ka **Teenusmajanduse Koja** tegevuses.

Arutati, kellele anda 17. veebruaril toimuval üldkogu koosolekul EALi 2010. aasta **teenetemedalid**, ja **otsustati anda** need välja järgmiselt: parim tellija on Peeter Tambu, parim ehitaja on Ando Koit ja parim publitsist on Krista Kodres.

Vaadati läbi EALi aukohtu otsus Gert Rohtla ettepaneku kohta arvata **Henno Adrikorn EAList välja**. Võttes arvesse, et kaebus Adrikorni vastu on esmakordne tema pikaajaline projekteeerimispraktika jooksul, **tegi aukohus Adrikornile hoiatuse eksimuste eest kutsealases tegevuses**. Aukohtu järeldused ja seisukohad:

1. Asitõendite vähesuse, sh lepingu puudumise tõttu pole aukohtul võimalik tuvastada Henno Adrikorni süüd süüdistuses kirjeldatud ulatuses. Asjaosaliste poolt esitatud tõendite ja ütluste põhjal leiab aukohus, et kõnealuses projekteerimisprotsessis on kõik osapooled teinud vigu ja käitunud ebaadekvaatselt, Adrikorni tegevuses võis aga täheldada puudusi töösuhetumises ja asjaajamises, samuti suhtlemises projekti teiste osapooltega.

2. Aukohus leiab, et Henno Adrikorn on kahjustanud Eesti Arhitektide Liidu mainet.
3. Väidetava materiaalse kahju tekitamist Ao 6 ühistule ei ole aukohtule esitatud materjalide põhjal võimalik tuvastada.

Seoses E. Väärtnõu sooviga loobuda EALi esindamisest **Tallinna Tehnikakõrgkooli (TTK) nõunike kogus** tuleb määrata sinna uus esindaja. TTK nõunike kogusse määrati EALi esindama O. Alver.

Eestseisus, vaadanud läbi Aigar Roht'i EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas A. Rohu EALi liikmeks** vastu võtta.

Eestseisus, vaadanud läbi Anne Siht'i EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas A. Sihi EALi liikmeks** vastu võtta.

Eestseisus otsustas suunata **Keila Kooli** (projekti autorid AB Ansambel OÜ arhitektid T. Tammik ja M. Rõuk) **projekteerimise ja ehitamisega seonduva probleemistiku EALi Aukohtusse**.

Eesti Arhitektide Liidu üldkogu koosolek

17. VEEBRUAR 2011, TALLINNA LINNATEATRI PÕRGUSAALIS (TALLINN, LAI 23)

ÜLEVAADE EESTSEISUSE 2010. A TEGEVUSEST, EALI PROJEKTIDEST JA VÕISTLUSTEST (PEETER PERE, ESIMEES)

Koosolekule oli registreerunud 102 EALi liiget.

Eesti Arhitektide Liit seisuga 17. veebruar 2011:

- 379 liiget + 3 auliiget + 7 noortekogu liiget;
- eestseisus: 23 liiget, sh esimees;
- kontor 5 töötajaga asub Tallinnas, Lai 31 esimesel korrusel.

2010. aasta käive koos projektitegevusega oli keskmiselt 5,4 miljonit krooni (345 123 eurot). See on sama, mis 2009. aastal, ning ka prognoos 2011. aastaks on 5,4 miljonit krooni (345 123 eurot).

EALi tegevusvaldkonnad

- arhitektuuriprojektide, -näituste, -võistluste korraldamine;
- arhitekti kutsekvalifikatsiooni teemaga tegelemine;
- arhitektuuripoliitika kujundamine;
- arhitektuuriteabe levitamine;
- kutsealase tugistruktuuri pakkumine liikmetele;

- välissuhtlus (UIA/BAUA, ACE);
- autoriõiguse küsimused;
- riigihangete küsimused;
- õigusaktide täiendused;
- standardite väljatöötamine;
- loometegevus – loomemajanduse arendamine, ühildades arhitektuurse planeerimise sellega seotud valdkondadega;
- innovatsioon – uute lahenduste otsimine arhitektuurivaldkonna arendamiseks (energiatõhusus, mudelprojekteerimine);
- eksport ja import (kvaliteedipõhine turukaitse);
- ajainformatsiooni süsteemi kavandamine;
- kirjastamine, EALi Teataja väljaandmine, kodulehekülj;
- loometoetuste ja stipendiumide jagamine;
- kutse-eetika küsimused;
- seminaride, konverentside jm ürituste korraldamine;
- linnalahenduste analüüs;
- erialane haridus ja täiendusõpe;
- noorte kaasamine;
- liikmete loomingu jäädvustamine (arhiveerimine EALi koduleheküljel);
- töøbörs – EALi meililistis tööpakkumiste edastamine (tasuta teenus liikmetele);
- ekspertiiside tegemine;
- õppereiside korraldamine;
- liikmete esindamine avalikkuses;
- arhitektuuripremiate väljaandmine.

Kahe üldkogu vahelisel perioodil (4.02.2010–21.01.2011) on meie hulgast lahkunud neli EALi liiget:

- **Andres Ringo** (26.07.1938–13.03.2010),
- **Maire Haas** (08.03.1956–23.03.2010),
- **Helju Korjus** (04.03.1931–10.10.2010),
- **Rein Kersten** (29.07.1934–14.12.2010).

Ajavahemikus 4.02.2010–21.01.2011 on EALi vastu võetud 11 uut liiget:

- **Tarmo Kööp**, sünd 31.01.1973, lõpetanud 2000. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab TEEKAA Arhitektuur OÜs arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 160/04.03.2010.
- **Johann-Aksel Tarbe**, sünd 6.05.1978, lõpetanud 2001. a Aarhus Arhitektiskolenis arhitektuuri eriala ja 2002. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab Jõelähtme Vallavalitsuses vallaarhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 160/04.03.2010.
- **Indrek Laos**, sünd 9.05.1974, lõpetanud 2001. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, töötab OÜs Esplan arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 161/18.03.2010.
- **Indrek Rünkla**, sünd 3.09.1971, lõpetanud 1998. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab Alver Arhitektid OÜs arhitektina ja Eesti Kunstiakadeemias mittekoosseisulise õppejõuna.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 162/08.04.2010.



- **Kätlin Mänd**, sünd 15.10.1975, lõpetanud 1993. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, töötab OÜs Puusepp & Mänd arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 164/06.05.2010.
- **Jan Skolimowski**, sünd 12.01.1977, lõpetanud 1999. a Tallinna Tehnikakõrgkoolis ja 2001. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab Kamp Arhitektid OÜs arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Peeter Loo**, sünd 6.10.1972, lõpetanud 2002. a Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri eriala, töötab Kamp Arhitektid OÜs arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Joel Kopli**, sünd 30.04.1983, lõpetanud 2005. a Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri eriala ning 2008. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, töötab arhitektuuribüroos Pluss arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 169/16.10.2010.
- **Jane Pärnamaa**, sünd 13.01.1979, lõpetanud 2003. a Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri eriala. 2009. a alustas Eesti Kunstiakadeemias õpinguid muinsuskaitse ja restaureerimise magistriõppes, töötab ASis Amhold vastutava arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 176/13.01.2011.
- **Aigar Roht**, sünd 16.09.1981, lõpetanud 2005. a Tallinna Tehnikakõrgkooli ehitusarhitektina, töötab arhitektuuribüroos Korrus OÜ arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 178/10.02.2011.
- **Anne Siht**, sünd 23.06.1942, lõpetanud 1968. a Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis arhitektuuri eriala.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 178/10.02.2011.

EALi noortekogusse võeti vastu kuus uut liiget:

- **Grete Soosalu**, sünd 29.10.1985, lõpetanud 2010. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala ning osalenud seejärel loominguulise kollektiivi B210 [b210.ee] projektides.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Reedik Poopuu**, sünd 3.07.1985, töötab FIEna OÜs AB Kosmos.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Karin Tõugu**, sünd 16.05.1985, lõpetanud 2009. a Oslo Arhitektuuri- ja Disainikooli ning 2010. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töökoht: teeb koostöö kollektiiviga B210.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Ingrid Aasoja**, sünd 21.11.1985, lõpetanud 2010. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, töötab arhitektuuribüroos Aasoja Projekt AS.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 167/17.06.2010.
- **Kaidi Õis**, sünd 29.04.1985, lõpetanud 2010. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, töötab arhitektuuribüroos B210 arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 176/13.01.2011.
- **Martin Traksmann**, sünd 9.10.1985, lõpetanud 2009. a Tallinna Tehnikakõrgkoolis rakendusarhitektuuri eriala, töötab visualiseerimisbüroos Valge Mamm OÜ.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 176/13.01.2011.

EALi 2010. aasta tegevus (projektid, võistlused)

- EALi üldkogu koosolek (4.02 Projekteerijate maja suures saalis),
- noore arhitekti preemia üleandmine 2009. a parimale noorarhitektile (4.02 EALi üldkogul),
- „MAJA 2008” filmi esilinastus (4.02 EALi üldkogul).

VEEBRUAR

Alanud on vanema põlvkonna arhitektide jäädvustamise projekt. Intervjuerimine algas veebruaris ja viimased intervjuud tehti mais. Praegu kirjutatakse intervjuusid salvestitelt maha. Projekti raames jäädvustatakse 13 arhitekti (**veebuar-märts**).

Estonia ooperiteatri uue maja ümarlauakoosolekute järel Estonia tellimisel korraldatud **uue maja võimalike kruntide analüüsimise workshop**, kus osalesid nii arhitektid kui ka Tallinna Linnavalitsuse ja rahvusoperi esindajad. Tulemusena valiti välja kolm sobivaimat krunti, kõik Tallinna kesklinnas mere ääres.

EAL andis kahepoolse lepinguga Eesti Arhitektuuri-keskusele üle 2009. aastal alustatud rahvusvahelised projektid:

1. Londoni rahvusvaheline arhitektuurifestival, kus Eestit esindasid installatsioon (autor Vilen Künnapu) ja näitus (näituse „Buum/ruum” baasil, korraldas Eesti Arhitektuurikeskus);
2. „Buumi/ruumi” näitus Saksa Arhitektuuri Keskuses (DAZ) 19. maist 1. juulini. Samal ajal tähistas oma juubelit Eesti saatkond Saksamaal (asukohaga Berliinis).

MÄRTS

3.–4.03 kogunes **Brüsselis ACE'i finantskomitee, koordinaatorite ja Trade in Services-töögrupp**, millest kahel viimasel esindas EALi Indrek Näkk.

12.–15.03 peeti **UIA II regiooni kohtumine Küprosel**, kus EALi esindasid Peeter Pere ja Hindrek Kesler.

APRILL

21.04 tegi EALi senioride sektsioon **õppesõidu Villa Benitasse Niitväljal**.

MAI

4.05 korraldas EAL koostöös Norra saatkonnaga **puiduteemalise seminari „Norra ja Eesti puitmaja”** Tallinnas Mustpeade maja valges saalis, mis jätkus Wenche Selmeri näituse avamisega Arhitektuuri- ja Disainigaleriis.

28.–30.05 osalesid European Eesti esindajad Peeter Pere, Laila Pödra ja Tõnu Laigu **„European 10” lõpufoorumil** Neuchatelis Šveitsis. Üleeuroopalise noorte arhitektide arhitektuurivõistlusel „European 10” võistluse kümnendal võistlustükil osales ka Eesti ühe võistluselagaga Tallinnas, linnahalli ja Kultuurikatla vahelisel alal.

31.05 EALi, Eesti Arhitektuurikeskuse ja Eesti Kunstiakadeemia ühisnõupidamine **loomemajanduse roheline raamatu** teemal. Nõupidamise tulemusel sõnastatud ühisarvamus edastati Kultuuriministeriumile.

Alustati **arhitektuurifilmi „MAJA 2009” tootmist**.

Arhitektuurisaadete sarja „Maja” on EAL tootnud juba seitse aastat („MAJA” 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 ja 2008) eesmärgiga tutvustada ja jäädvustada nende aastate parimaid ehitisi. Valiku aluseks on Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali parima arhitektuurse objekti preemia esitatud hooned. Saated annavad pildilise ülevaate kõikidest kandideerinud töödest ja tutvustavad lähemalt umbes kümnet hoonet. Käsikirja kirjutab, toimetab ja intervjuerib Margit Mutso. Filmide režii ja tehnilise tootmise eest vastutab AD Ocolos Filmis (Peeter Brambat). 2009. aasta valik objektidest: Eesti Maaülikooli spordihoone, Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu, kortermaja Koidu 62 / Komeedi 14 Tallinnas, Tallinna kesklinna politseihoone, Tallinna Vabaduse väljak, Paide gümnaasiumi spordihall, laudsepatöökoda Rotermanni kvartalis Tallinnas, Lasva veetorn Võrumaal, Jahuladu Rotermanni kvartalis Tallinnas, sõudeellingu hoone Viljandis.

JUUNI

1.06 Arhitektuuri- ja Disainigaleriis toimunud pidulikuhinnatseremoonial ja konkursiteemalise näituse avamisel **avalkustati EALi preemia „Väike 2007–2009” võitjad**.

4.–5.06 toimus **Euroopa Arhitektide Nõukogu (ACE) peassamblee** Brüsselis, kus EALi esindasid Andres Levald ja Indrek Näkk. Levaldi hinnagul on ACE'i uue presidendi Selma Harringtoni prioriteet suhelda liikmesorganisatsioonidega nende probleemide teemadel ning otsida selleks parim tööviis. Harringtoni sõnutsi peavad ACE'i raames toimuvast kasu saama arhitektid, kelle tegevuskeskkond paraneb ja kes leiavad tänapäevastes tingimustes tööd.

JUULI

10.–11.07 peeti **Eesti arhitektide ja sisearhitektide suvepäevad** Naissaare külalistemajas, kus toimunud traditsioonilisel seminaril otsiti seekord Eesti ja Eesti arhitektuuri identiteeti.

EALi delegatsioon osales **Veneetsia XII arhitektuuribien-naali** avamisel ning 27. augustil kell 16 avati sealne Eesti ekspositsioon „100 maja”.

SEPTEMBER

7.09 tutvus EALi senioride sektsioon **Rakvere eakate kodu** ja **Rakvere sotsiaalabikeskuse eakate päevakeskusega**.

7.09 oli Eesti puitmajaklastri partnerite **Eesti puitmaju eksportivate ettevõtete klasteri liikmete ja EALi ümarlaud**, kus arutati koostöövorme. Päevakorras oli koostöös EALiga puidust tüüpajade konkursi korraldamine, arhitektide poolt valmisolevate projektide andmebaasi loomise arutamine (n-ö sahtlisse valmis tehtud ning ka juba kasutatud projektide ja lahenduste andmebaasi loomine, kust oleks võimalik nii tootjatel kui ka klientidel leida endale sobivaid tüüpprojekte nii Eestis kui ka väljaspool Eestit realiseerimiseks),

koostöö energiasäästliku ehituse ja projekteerimise valdkonnas, palkmajade tehnilised eripärad ning arhitektidele vastavate teadmiste jagamine.

10.09 peeti Tallinnas Telegraafi hotell konverentsikeskuses **UIA visiooni- ja strateegiakomitee koosolek**. Selle eesmärk oli vaadata üle komitee tegevussuunad ja eesmärgid arhitektuuri edendamisel ning arhitekti elukutse väärtustamisel ja kaitsmisel, nagu ka üleilmsetele probleemidele reageerimisel. Veel arutati UIA peamisi eesmärke aastateks 2011–2014. Koosolekul allkirjastati pidulikult UIA ja MASA (International Association of Unions of Eurasian Architects) koostöökokkulepe.

27.09 kogunesid ümarlauale **Louis Kahni projekteeritud laeva omaniku Robert Austin Boudreau, EALi, Tallinna Linnavalitsuse, Kultuuriministeeriumi, Tallinna Sadama ja loomeliitude esindajad**. EALi eestseisus arutas Kahni laeva Eestisse toomise ja Eesti riigile ostmise ideed 16. septembril eestseisuse koosolekul ja pidas seda huvipakkuvaks ja perspektiivseks, mistõttu oldi valmis pakkuma EALi poolt abi ning tegema asjassepuutuvate osapooltega kaastööd idee elluviimiseks. Kahn on Eestis sündinud, samuti saaks sellest laevast ainus tema projekteeritud valmisobjekt, mis asub Euroopas. Laeva praegune omanik R. A. Boudreau käis 27.09–2.10 Eestis, et tutvuda võimalustega laev tulevikus siia müüa, samuti kaaluda varianti, kas on potentsiaali korraldada siin enne seda üks tuur, mis hõlmaks ka naaberriike.

Alustati **arhitektuurivaldkonna kommunikatsioonikava koostamist**. Kava eesmärk on tõhustada Eesti arhitektuurivaldkonna institutsioonide omavahelist ja väljapoole suunatud suhtlust ning parendada otsustusprotsesside läbipaistvust ja mõistetavust nii osapoolte kui ka üldsuse jaoks. Arhitektuurivaldkond on Eestis jagunenud paljude institutsioonide vahel, kelle tegevus on mõnel juhul määratud õigusaktidega, mõnel juhul mitte, ja tihti on nende institutsioonide tegevusvaldkond laiem kui ainult arhitektuur. Seetõttu sõltub riigi ehitatud keskkonna terviklik kavandamine paljuski omavahelisest koostööst. Kommunikatsioonikava loomisesse on kaasatud 38 arhitektuurivaldkonnaga seotud institutsiooni, novembris 2010 peeti ka ühisseminarid. Eeldatavalt paraneb kava rakendamise tulemusena koostöö nende institutsioonide vahel ja tekib parem arusaamine üksteise tegevusest, vastutusest ja kohustustest. Pikaajalise mõjuna peaksid nii kodanikud kui ka valdkonnaga seotud institutsioonid mõistma, et ühise ehituskeskkonna loomisel ja otsustusprotsessides kaasäräkimisel on sõnaõigus kõigil.

OKTOOBER

1.10 **BAUA 20 a juubeli tähistamine Riias**. Tähistamaks BAUA (Baltic Architects Unions Association) 20 aasta juubelit, korraldati Riias Läti Arhitektide Liidu eestvedamisel hulk üritusi, kuhu olid kutsutud ka Eesti ja Leedu arhitektide liitude esindajad ning UIA endine president Gaetan Siew. EALi esindas juhatus.

1.10 peeti **Brüsselis Euroopa Arhitektide Nõukogu finantskomitee koosolek**, kus EALi esindas direktor

Liina Laineveer. Koosolekul vaadati läbi Euroopa Arhitektide Nõukogu 2011. aasta eelarve ning põhiliselt arutleti eri kuluartiklite põhjendatuse üle ajal, mil peaaegu kogu Euroopat on tabanud majanduslik madalseis. Eelarve kuluartiklite põhjendatuse suhtes olid Euroopa Arhitektide Nõukogusse kuuluvad liikmesriikide esindajad väga erinevatel arvamustel. Eelarvetõlme ülevaatamine on Eesti-sugustele mikroriikidele oluline, mistõttu peab sellega pidevalt tegelema.

13.–27.10 tegid arhitektid EALi initsiatiivil **õppereisi Hiina**.

NOVEMBER

24.11 toimus EALi kontoris **arhitektuuriklastri moodustamise teemaline ümarlaud**. 4. oktoobril olid EALi esimees ja EALi büroo-omanike sektiiooni (BOS) juhatus teinud EALi-siseselt ja BOSi algatusel (juhindudes EALi eestseisuse 17. juuni 2010. a otsusest) BOSi liikmetele ettepaneku arendada välja arhitektuuribüroode klaster. Selle meetme eesmärk on suurendada klasteri koostööprojektide kaudu ettevõtjate rahvusvahelist konkurentsivõimet ja tugevdada arhitektuuri-ettevõtlust koostöö teel. Klaster otsustati moodustada EALi alla, koondades tulevikkuvaatavaid arhitektuuribüroosid.

DETSEMBER

EALi delegaadid Andres Levald ja Indrek Näkk **osalesid Euroopa Arhitektide Nõukogu (ACE) peaassambleel ja ACE'i 20 a juubeli üritustel 3.–4. detsembrini**. ACE'i aastapäeva puhul oli korraldatud Euroopa Parlamendis hulk üritusi, sh näitus säästva arhitektuuri parimatest näidetest, kus olid esindatud ka Eesti arhitekti Rene Vallneri projekteeritud põhumajad. Peeti konverents teemal „Arhitektuuri tulevik”.

2010. aastal EALi korraldatud ning veel kestvad konkursid:

Veneetsia XII rahvusvahelise arhitektuuribiennaali kuraatorinäituse konkurss (tähtaeg 15. veebruaril 2010). Võistluse võitis projekt **DOMUS**, autorid **Kalle Vellevoog, Tiiu Truus, Martin Pedanik ja Karen Jagodin**.

EALi 90 aasta juubeli kuraatorinäituse ja kataloogi kontseptsiooni ja teostuse leidmise võistlus (kuulutati välja 12. oktoobril 2010) seoses EALi juubeliga oktoobris 2011. Tähtajaks (5. november) laekus neli ideekavandit, mis kõik kvalifitseerusid. EALi juhatus liikmetest koosnev viieliikmeline žürii otsustas jagada esimese koha kahe töö vahel: töö märgusõnaga „**ALMANAK**” (**Ene Läkk** (kuraator ja toimetaja), **Liina Jänes** (kataloogi toimetaja), **Pille Epner** (kataloogi toimetaja), **Tuuli Aule** (näituse graafiline disain ja kataloogi kujundamine), **Inga Raukas** (näituse kujundamine)) ning töö märgusõnaga „**JÄLJED**” (**Kai Süda** (Karisma Arhitektid), **Risto Parve** (Karisma Arhitektid), **Mait Väljas** (Eesti Arhitektuurimuuseum), **Diana Taalfeld** (nu arhitektuur)). Žürii tegi mõlema töö autoritele ettepaneku võtta kasutusele üksnes oma töö tugevam osa ja arendada selle kontseptsiooni edasi. Võistluse tulemused koos žürii hinnangutega töödele on avaldatud EALi koduleheküljel.

Rohuneeme kalmistu urnimüüri arhitektuurivõistlus.

EALi ja Viimsi Vallavalitsuse koostöös 14. oktoobril välja kuulutatud võistluse eesmärk oli leida parim arhitektuurne lahendus Rohuneeme kalmistule rajatavale urnimatmisalale. Võistlust toetas Eesti Kultuurkapital. 3. detsembril Märzi projektiruumis toimunud pidulikult auhinnatseremoonial tehti teatavaks võidutööde autorid:

- **I preemia** – töö märgusõnaga „**KÄÄPAD**”, autorid **Ingrid Aasoja, Aleksandr Zverev, Mait Väljas**;
- **II preemia** – töö märgusõnaga „**LUITED**”, autorid **Juhan Rohtla, Joel Kopli, Koit Ojaliiv**;
- **III preemia** – töö märgusõnaga „**HINGEMAJAKAD**”, autorid **Ott Alver, Mari Pöld**.

Riigi Kinnisvara AS koostöös EALi ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga kuulutasid 16. oktoobril välja **Tallinna Muusikakeskkooli, Tallinna Balletikooli ja G. Otsa nim Muusikakooli uue haldushoone lahenduse leidmiseks rahvusvahelise kaheetapilise ideekonkursi**. Koolide 18 200 ruutmeetri suurune ühishoone rajatakse Tallinna Pärnu mnt 57 / Liivalaia 2a, Pärnu mnt 59 ja Pärnu mnt 61 kinnistutele.

Pärnu jääfestivali festivaliala kergkatuse arhitektuuri-

võistlus. EALi, Pärnu linna, Loomakeskuse MTÜ ja OÜ HelpiR/Turundustugi koostöös 1. novembril välja kuulutatud avaliku, üheetapilise ja anonüümse võistluse eesmärk oli leida parim lahendus Pärnu jääfestivali (18.–27.02.2011) festivaliala (Pärnu kesklinnas Rüütli, Hommiku ja Pühavaimu tn) katmiseks kergkatusega. Tähtajaks (10. detsember) laekus projektiruumi März 13 võistlustööd noortelt, kuni 30-aastastelt arhitektidelt ning kõik tööd tunnistati tingimustele vastavaks. Komisjoni töös osalesid EALi esindajatena arhitektid Peeter Pere ja Margus Maiste, Pärnu linnaarhitekt Karri Tiigisoon, Muinsuskaitseamet arhitektuurimälestiste peainspektor Thea Laidvere ning OÜ HelpiR/Turundustugi esindaja Piret Hallik-Sass. Komisjon tunnistas võistluse kordaläinuks ja huvitavaid lahendusi pakkuvaks. Põhjaliku arutelu tulemusel jõuti üksmeelsele otsusele jagada preemiad järgmiselt:

- **I preemia** – töö märgusõnaga „**JÄÄÄÄR**”, autor **Liisi Vähi**;
- **II preemia** – töö märgusõnaga „**CAVERNA MAGICA**”, autor **Tõnis Arjus**;
- **III preemia** – töö märgusõnaga „**MAJAMUUSIKA**”, autor **Pelle-Sten Viiburg**.

Noore arhitekti preemia 2010. a võistlus ja auhinna-

tseremoonia. EAL kuulutas 23. novembril välja järjekordse võistluse noore arhitekti preemia. Tähtajaks laekus kümme avaldust, millega esitati viis kandidaati preemia esmakordselt. Žüriisse kuulusid ettevõtjad Heldur Meerits ja Rein Kilk, preemia laureaadid arhitektid Siiri Vallner ja Martin Aunin ning välisliikmena arhitektuuriajakirja Arkitektur peatoimetaja Claes Caldenby. Žürii tegi oma otsuse 21. jaanuaril 2011 ning preemia kuulutati välja EALi üldkogu koosolekul 17. veebruaril 2011 Tallinna Linnateatri Põrgulaval. Auhinna andis võitjale üle president Toomas Hendrik Ilves.

EAL **nõustas järgmiste võistluste tingimuste koostamist** ja kooskõlastas need:

- Veneetsia XII rahvusvahelise arhitektuuri biennaali kuraatorinäituse võistlus,
- Tallinna energia avastuskeskuse rekonstrueerimise arhitektuurivõistlus,
- arhitektuuri- ja disainikeskuse ruumide avalik ideevõistlus,
- Rakvere Seminari tn võistlus,
- Tallinna Muusikakeskkooli, Tallinna Balletikooli ja G. Otsa nim Muusikakooli uuele hoonele projekti saamise arhitektuurivõistlus,
- Rohuneeme kalmistu urnimüüri arhitektuurivõistlus,
- EALi 90 aasta juubeli kuraatorinäituse ja kataloogi kontseptsiooni ja teostuse leidmise võistlus,
- Pärnu jääfestivali festivaliala kergkatuse arhitektuurivõistlus,
- Tartu Oskar Lutsu nim Linnaraamatukogu ja Tartu Kunstimuuseumi arhitektuurivõistlus,
- avalik arhitektuurne ideekonkurss arhitektuurse projekti saamiseks Männiku tee sotsiaalmajadele Tallinnas (korraldaja: Tallinna Linnavalitsus).

EALI 2011. AASTA TEGEVUSKAVA TUTVUSTAMINE (PEETER PERE, ESIMEES)**Tegevused**

- EALi kodulehekülje arendamise jätkamine;
- Peterburi Arhitektide Liidu külastamine ja osalemine Peterburi Jaani Kiriku taasavamisel 20. veebruaril;
- maakonnapäev 2011 (aeg täpsustub);
- UIA BAUA II regiooni koosolekul osalemine Iisraelis 11. märtsil;
- Tallinna planeeringute seminar Sõpruse kinos;
- osalemine ACE'i peaassambleedel (kaks korda aastas, esimesel 1.–2. aprillini Dublinis);
- Moskva Arhitektide Liidu külastamine (aeg täpsustub);
- osalemine ACE'i finantskomitee koosolekul (üks-kaks korda aastas);
- osalemine Trade in Services-töörühma koosolekul (kord aastas) märtsis;
- osalemine ACE'i akrediteerimise töörühma (WGAV) koosolekul 17. veebruaril Brüsselis;
- osalemine UIA XXIV kongressil Tokyos 25. septembrist 1. oktoobrini;
- EALi 90 aasta juubelinäituse avamine Rotermanni soolalaos 8. oktoobril;
- EALi 90 aasta juubeli entsüklopeedia esitlemine 8. oktoobril;
- arhitektuurifilmi „Maja 2008–2009” esilinastus (aeg täpsustub);
- Soome elamumess Kokkolas juulis-augustis;
- loomeliitude aastalõpuseminar ja pidu detsembris;
- noore arhitekti preemia võistlus (november 2011 – veebruar 2012);
- 2009. ja 2010. a noore arhitekti preemia võistluse kataloogide väljaandmine;
- noore arhitekti võistlused (aasta jooksul);

- „Europan 2011” arhitektuurivõistlus (aasta jooksul);
- arhitektide ja sisearhitektide suvepäevad (suveseminar) 9.–10. juulini Pärnus, teemaks „Kuurortlinn”.

P. Pere avaldas kiitust neile, kes on osalenud järgmistes EALi juures tegutsevates töögruppides:

- arhitektuurivõistluste ja riigihangete töögrupp,
- ehitus- ja planeerimisseadusandluse töögrupp,
- autoriõiguste töögrupp,
- ekspertiisigrupp,
- aukohus,
- noortesektsioon: V. Tomiste eestvedamisel on käivitunud noortele (kuni 30-aastastele) arhitektidele ja arhitektuuritudengitele suunatud võistlused. Samuti on Tomiste eestvedamisel kavandamisel EALi 90 aasta juubelile pühendatud üritused (sh Tallinna arhitektuuri biennaal).

EALI ARENGUKAVA 2011–2015 TUTVUSTAMINE (TÖNU LAIGU, ASEESIMEES)

Arengukava kinnitamine üldkogu poolt.

T. Laigu tutvustas protsessi, mis sai alguse eelmisel EALi üldkogu koosolekul, kus otsustati hakata tegelema põhjalikumalt EALi kui organisatsiooniga. Selle tulemusena on valminud kaks tähtsat dokumenti: „EALi arengukava 2011–2015” ning „Eesti arhitektuurivaldkonna kommunikatsioonikava põhimõtted ja EALi kommunikatsioonikava aastateks 2011–2015”.

Arengukava ja kommunikatsioonikava koostajad ja rahastamine

Kahe kava koostamise töörühma kuulusid EALi juhatuse liikmed Peeter Pere, Kalle Vellevoog, Villem Tomiste, ekspertide-na Tõnu Laigu, Indrek Tiigi ja Inga Raukas, väljastpoolt EALi Kristiina Sipelgas ja Laila Põdra. Projekti juhtis Ingrid Mald-Villand. Arengukava koostamist nõustas Advisio OÜ. Töötati märtsist 2010 veebruarini 2011, koos käidi u 20 korda. Projekti rahastas SA Avatud Eesti Fond kaudu Vabaühenduste Fond, mida rahastavad Island, Liechtenstein ja Norra EMP Norra finantsmehhanismi vahendusel.

Töörühm on sõnastanud **EALi visiooni ehk tulevikukujutluse** järgmiselt:

EAL on tegus loomeliit, kes arendab Eesti riigi ruumilist keskkonda loominguks ja jätkusuutlikult.

EALi missioon ehk ülesanne on sõnastatud järgmiselt:

EAL on tegus loomeliit, kes toetab oma liikmeid ning pakub lahen-dusi koostöö kaudu EALi sees ja avatud suhtluse kaudu välise huvirühmadega. EAL tugevdab arhitekti rolli ja kutset Eesti ühis-konnas ning esindab Eesti arhitekte Eestis ja välismaal.

EALi väärtustena pandi kirja:

- *EAL on asjatundjate katusorganisatsioon.*
- *EAL on visionäär.*
- *EAL panustab seadusloomesse.*
- *EAL suurendab kodanike teadlikkust ruumilisest keskkonnast.*
- *EAL edendab loovust ja loometegevust.*
- *EAL hoiab arhitektuuriväärtusi.*
- *EAL on hea koostööpartner.*

Kommunikatsioonikava töörühmades osales 25 esindajat väljastpoolt EALi:

Eesti Planeerijate Ühing, Tallinna Tehnikakõrgkool, Eesti Projektbüroode Liit, Eesti Ehitusinseneride Liit, Eesti Disainikeskus, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Siseministeerium, Keskkonnaamet, Muinsuskaitseamet, Päästeamet, Ettevõtlu-se Arendamise SA, Eesti Kultuurkapital, Haridus- ja Teadusmi-nisteerium, Eesti Arhitektuurikeskus, Justiitsministeerium, Keskkonnaministeerium, Kultuuriministeerium, Maa-amet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Riigi Kinnisvara AS, BNS Eesti, Postimees, ajakiri Maja, TV 3, Eesti Kunstiakadeemia.

EAList välise kuvandi saamiseks saadeti asjaomaste institutsioonide esindajatele vastamiseks järgmisi küsimusi sisaldav küsitlus:

1. Millist rolli täidab arhitekt ühiskonnas ja/või peaks täitma?
2. Milline on arhitektuuri positsioon kultuurimaastikul?
3. Mis on EALi ülesanne ja vastutus ühiskonnas ja milliseid protsesse peaks EAL algatama?
4. Milliste kanalite kaudu saate EALi kohta infot?
5. Milline on EALi kuvand ja positsioon ühiskonnas?
6. Milliste tööalaste tegevuste raames olete aru saanud, et parema teabe saamiseks või otsuste tegemiseks võiks rohkem kaasata arhitekte või EALi?

Küsitlusele vastasid 40 esindajat väljastpoolt EALi:

Taavi Aas (Tallinn; Eesti Linnade Liit), Mirja Adler (KredEx), Ülari Alamets (Ettevõtlu-se Arendamise SA), Raul Altmäe (Eesti Kultuurkapital), Tiiu Aro (Terviseamet), Jaan Elken (Eesti Kunstnike Liit), Ene Ergma (Riigikogu), Karin Hal-las-Murula (Eesti Arhitektuurimuseum), Mauno Inkinen (Eesti Projektbüroode Liit), Kaur Kajak (Tehnilise Järelevalve Amet), Krista Kodres (Eesti Kunstiakadeemia), Tiina Kolk (Postimees), Merike Lang (Eesti Vabaõhumuuseum), Lea Larin (Eesti Päevaleht), Roode Liias (Tallinna Tehnikaülikool), Ülar Mark (Eesti Arhitektuurikeskus), Rutt-Helene Melioranski (Eesti Disainikeskus), Heiki Meos (Eesti Ehitusinseneride Liit), Pille Metspalu (Eesti Planeerijate Ühing), Sandra Mikli (Jus-tiitsministeerium), Mariina Mälk (ERRi kultuuri- ja muusika-saadete toimetuse), Triin Ojari (ajakiri Maja), Andres Onemar (Keskkonnaamet), Piret Palm (Keskkonnaministeerium), Rait Pukk (Päästeamet), Laila Põdra (Kultuuriministeerium), Jüri Ratas (Riigikogu), Ainar Ruussaar (BNS Eesti), Sirle Salmistu (Eesti Maastikuarhitektide Liit), Maire Salu (Maa-amet), Mar-gus Sarmet (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), Kaia Sarnet (Siseministeerium), Andri Simo (Eesti Kunstia-ka-deemia), Helli Sisask (Tallinna Tehnikakõrgkool),

Sven Soiver (TV3), Kaarel Tarand (Sirp), Kalev Uustalu (Muinsuskaitseamet), Ike Volkov (Maa-amet), Andrus Väärtnõu (Riigi Kinnisvara AS).

Küsitluse tulemused

EALi kuvandi positiivsem pool (A)

- EAL on kõige esinduslikum kogum arhitektidest, kuvand üldiselt hea, hea maine.
- Kutsesüsteem on hästi organiseeritud.
- Avalikkuse poolt kõige enam teatud-tunnustatud erialaliit.
- Kindlasti hinnatakse kõrgelt EALi kindlameelsust ja süstematiseeritust arhitektuurivõistluste korraldamisel.
- Enesekindel, arvestatav, EALiga arvestatakse nagu jõuka mehe arvamusega ikka.
- Positsioon on keskmine, sarnane teiste loomeliitude ja MTÜdega, pigem pole see negatiivne, vaid normaalne demokraatlikus ühiskonnas.
- 90 aastat järjepidevust on andnud EALile tugeva positsiooni.
- EAL reageerib kiiresti ning räägib oma valdkonnas toimuvates küsimustes kaasa.
- EALil on mõju nii arhitektide tegevusele kui ka valdkonnale tervikuna.
- EAL suudab vastanduda teatud negatiivsetele sündmustele ja arendajatele, mis viitab oskusele näha tulevikku.

EALi kuvandi positiivsem pool (B)

- Ilma EALita ei suudaks Eesti arhitektid koonduda.
- Järjest enam koondab arhitekte enda alla, on arvestatav ekspert.
- Organisatsioon, kuhu kuuluvad sarnaste huvidega inimesed, kus nad saavad üksteisega suhelda ja mõtteid vahetada.
- Jõulised eestvedajad, häälekas osavõtt arhitektuuriküsimuste arutamises, esinemised meedias.
- Arhitektid ei seostu ühiskonnas ülalpeetavate muidusõjatega (erinevalt nt kujutatavatest kunstnikest või kirjanikest). Tegelikult on aga positsioonid ühiskonnas seotud üksikisikutega, mitte organisatsiooniga: on mõjuka sõnaga arhitekte ja on neid, kellest ei sõltu midagi.
- Ametliku institutsioonina on EALi positsioon ilmselt stabiilne.

EALi kuvandi negatiivne pool (A)

- Mulje peamiselt kui ametiühingust, mitte niivõrd pädevuskeskusest.
- Kriitikast ja seisukohavõttudest loobuja, mitte analüüsija ja lahenduste pakkuja.
- Ei suuda algatada avalikke arutelusid sisulistel ruumiteemadel.
- Liialt Tallinna-keskne.
- Positsioon ja tegevus linnaruumi otsustuste juures nõrk.
- Võitlusorganisatsioon, kes võitleb mitmesuguste ruumikujundust puudutavate otsuste vastu ning sageli tagantjärele.

- Tahab kõik otsustused enda kätte haarata ja siis jätta teabe omade keskele, kinnine tsunft.
- Puudu on avalikkusele suunatud positiivsest tegevusest: inimeste harimine, võib-olla lausa põhitõdede teemal.
- Kuvand ei ole eriti positiivne.
- Esimehed vahetuvad kiiremini kui teistel erialaliitudel.
- Võimalused kirjastustegevusega tegeleda on antud eraettevõtjate kätte.
- Puudub oma maja.
- Saab raha tegevuseks valdavalt Eesti Kultuurkapitalilt.

EALi kuvandi negatiivne pool (B)

- Ei hoiu üleval regulaarset arhitektuuridiskussiooni.
- Arhitektide koostöökogu kuvand. Osaleb küll protsessides, kuid ei mõjuta nende tulemust. N-õ tsunft, mis tõstab küll vahel häält, aga ei otsusta midagi, sekkumine vähejõuline.
- Põhiliselt konstateerivad seisukohad.
- Liikmed on üksikisikud, kes üldjuhul esinevad enda nimel. Ei olegi meele juhtumit, kus EAL oleks millegagi seoses aktiivselt sõna võtnud.
- Kuvand on määratlemata.
- Jääb mulje, et tegemist on tsunftiga, kes kaitseb ja aktsepteerib vaid oma liikmeid.
- Puudub särav kõneisik, keda samastada EALiga.
- EAL mõjub konfliktisena, ei aja laiemat asja.
- Positsiooni ühiskonnas vähe märgata.
- Enamasti kajastatakse meedias olukordi, kus EAL on millegi vastu sõna võtnud, nii jääb EAList opositsionääri, mitte aga eestvedaja, veduri kuvand.
- EALilt oodatakse lahendeid selle kohta, kuidas saab, mitte selle kohta, kuidas ei saa.

EALi kuvandi negatiivne pool (C)

- Tundub, et kõrvalvaataja jaoks on tegemist isikutega, kes aeg-ajalt kritiseerivad linnapildis, sest mujal ei ole sekkumist väga silma hakanud. Samas jääb mulje, et kriitikast asi palju kaugemale ei jõuta, sekkutakse liiga hilja või ei ole sellel märgatavat tulemust.
- EAL ei rõhuta riigi ja omavalitsuste tähtsust avaliku huvi väljendamisel.
- Kuvand ei ole selge, kõigub äärmusest äärmusesse sõltuvalt vaatajast.
- Kuvand on asjalik, kuid veidi ründav.
- EALi tegevust on vähe kajastatud.
- Kuna sõnavõttud on olnud nõrgad, võetakse EALi kui ühe kunstiliigi esindajat, kes tegeleb oma asjadega, kuid millel pole üldsusega pidevat infovahetust.
- Ollakse skeptiline, kas EALil ja teistel erialaliitudel saab ühiskonna suhtes üldse mingit kuvandit olla, tegelevad nad ju ainult praktiliste küsimustega.
- Nimetatakse õiendajaks, mitte lahenduste väljapakkujaks.

Kokkuvõtvalt: **EALi kuvand on vaatleja jaoks sarnane viriseva vanamehe kuvandiga.** Mis teha, et virisevast vanamehest saaks positiivne kangeline?

Koostatud arengukava pakub välja lahendusi EALi tegevuste mõtestamiseks perioodil 2011–2012:

- EALi suhtlussidemete tihendamine Eestis ja eelkõige erialaliitudega välismaal.
- EALi aktiivsete büroo-omanike osavõtul arhitektuuriklastri moodustamine (koostöö loominguks pinnal, eksport, ajainformatsioonisüsteem, BIM, energiatõhusus, arhitektuurivaldkonna õigusaktide korrastamine).
- EALi liikmete loominguks aktiivsuse ja eneseväärtustamise suurendamine.
- EALi liikmete erialase taseme tõstmine.
- EALi ja noorarhitektide koostöö tihendamine.

Üldkogu **kinnitas** „EALi arengukava 2011–2015”. Hääletustulemused: hääletajaid oli 102, poolthääli oli 102, vastuhääli ega erapooletuid ei olnud.

ÜLEVAADE EALI NOORTESEKTSIOONI TÖÖST (VILLEM TOMISTE, ASEESIMEES)

Noortesektsiooni tööst väärivad esiletoomist **noortele arhitektidele suunatud võistlused**. Nende käivitamise ajend on olnud arhitektuuritudengite kaasamine EALi ettevõtmistesse, samuti soov pakkuda neile arhitektuurialast eneseteostust ja rakendust, sest nad ei saa osaleda arhitektuurivõistlustel, kus kriteeriumiks on üldjuhul volitatud arhitekti kutse kvalifikatsiooni olemasolu. Noortele suunatud võistlused ei pea otseselt päädima reaalse tulemusega, st võistluse kaudu ei pea alati sündima valmisobjekt. Samas on korraldatud kaks võistlust, millel on ka tegelik väljund:

- Rohuneeme kalmistu urnimüüri arhitektuurivõistlus;
- Pärnu jääfestivali festivaliala kergkatuse arhitektuurivõistlus (kergkatused Pärnu festivali ajaks kahjuks valmis ei jõudnud, need valmivad suveks).

Peale nende kahe võistluse võisid noored arhitektuuritudengid osaleda ka EALi 90 aasta juubeli kuraatorinäituse ja kataloogi kontseptsiooni ja teostuse leidmise avatud osavõtuga võistlusel. Võistluse tulemusena saadi nii hea näituseidee kui ka hea idee EALi kui organisatsiooni populariseeriva raamatu – juubelientsüklopeedia – jaoks. Koostamisjärgus olevas entsüklopeedias võetakse lühidalt vaatluse alla kõigi EALi liikmete arhitektuuritegevus ajalooteljel kümnendite kaupa. Kavandamisel on veel kolm noortele arhitektidele suunatud arhitektuurivõistlust.

2011. aasta üritustest on EALi, EAKi ja Tallinna Linnavalitsuse koostöös ettevalmistamisel **Tallinna rahvusvaheline arhitektuuri biennaal**, kus on kavas kuraatorinäitus, kuraatoriseminar, Tallinna visioonivõistlus jt üritused. Kavandamisel on veel **Tallinna planeeringute teemaline seminar ja EALi suvepäevad Pärnus teemal „Kuurortlinn”**.

EALI BÜROO-OMANIKE SEKTSIOONI TEGEVUSPLAANID 2011. AASTAL (INDREK TIIGI, SEKTSIOONI JUHATUSE ESIMEES)

Büroo-omanike sektsiooni (BOS) asutajad leidsid, et ettevõtlusega tegelemine on EALi tegevusest eristatav ja nii tekkiski 2007. aastal idee luua EALi liikmete hulgas olevaid arhitektuuribüroode omanikke koondav sektsioon. Selle tegevus on keskendunud eelkõige ärihuvidele.

BOSi tegevusvaldkonnad:

- seadusandlus,
- hinnastatistika,
- arhitektuuriekspord – koostöös Eesti Arhitektuurikeskusega,
- BIM,
- koolitused,
- üritused liikmetele,
- uute liikmete kaasamine,
- muud tegevused,
- koostöö,
- tegevuse rahastamine.

BOSi juhatusse kuuluvad Tõnu Laigu, Ra Luhse, Indrek Näkk, Enn Rajasaar ja Indrek Tiigi.

2010. aasta tegevus:

- kooskäimised, koosolekud,
- ekspordiportfoolio loomine,
- arhitektuuriklastri algatamine.

Kõikide nende tegevustega plaanib BOS jätkata ka 2011. aastal.

BOSi liikmeskond kasvas 2010. aastal 25 protsenti. Seisuga 17. veebruar 2011 kuulub BOSi 25 inimest.

EALI 2010. A. MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE (REVISJONIKOMISJONI LIIGE RAIVO TABRI)

R. Tabri andis ülevaate EALi 2010. aasta majandustegevuse revideerimisest. Üldkogu hääletas majandusaasta aruande kinnitamise küsimuses ja **kinnitas** majandusaasta aruande.

Hääletustulemused: hääletajaid oli 102, poolthääli oli 102, vastuhääli ega erapooletuid ei olnud.

EALI LIIKMEMAKSU KINNITAMINE (PEETER PERE)

P. Pere pani hääletusele eestseisuse ettepaneku **ümardada EALi liikmemaks eurodes** täissummani, s.o täisliikmetele 80 €, senior- ja noorliikmetele 10 €. Üldkogu asus EALi liikmemaksu eurodes täisnumbrini ümardamise küsimuses hääletama ja kinnitas EALi 2011. a liikmemaksu suuruse järgmiselt: täisliikmetele 80 €, senior- ja noorliikmetele 10 €. Hääletustulemused: hääletajaid oli 102, poolthääli oli 101, vastuhääli ei olnud, erapooletuid oli 1.

ÜLEVAADE EESTI ARHITEKTUURIKESKUSE TEGEVUS-PLAANIDEST (ÜLAR MARK, EESTI ARHITEKTUURIKESKUSE JUHATAJA)

Eesti Arhitektuurikeskuse (EAK) tegevus välismaal 2010

EALi-EAKi näitus „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur” Berliinis, Saksa Arhitektuuri Keskuses DAZ, mai – august. Näituse avamisel peetud seminaril esinesid 2009. a noore arhitekti preemia laureaat Martin Aunin, arhitektuurikriitik Triin Ojari ja EAKi juhataja Ülar Mark.

EALi-EAKi näitus „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur” Londoni arhitektuurifestivalil. Näitus põhineb EALi näitusel, rõhuga noorte arhitektide loomingul. Näitus oli festivali peakorterit New London Architecture galeriipinnal avatud 19. juunist kuni 31. juulini. 25. juunil peeti seminar, kus noored arhitektid Villem Tomiste, Mihkel Tüür, Ott Kadarik (AB Kosmos) ning Maarja Kask, Ralf Lööke, Karli Luik (AB Salto) esitlesid oma loomingut; ettekande Eesti arhitektuurist pidas EAKi juhataja Ülar Mark.

Londoni arhitektuurifestivalil osalemine arhitekt Vilen Künnapu installatsiooniga „The River Bell” Londonis Thamesi jõe kaldal Soutwark Cathedrali hoovis (Millennium Courtyard). Installatsioon kujutas endast fiiberklaasist kirikukella sümbolit ja asus katedraalis 19. juunist kuni 31. augustini. Praegu-seks on installatsioon Eestis Lilleorus.

Eesti ekspositsiooni „100 maja/houses” korraldamine Veneetsia arhitektuuribiennaalile. Ekspositsioon tutvustas suuremõõtmelise maketi, slaidiprogrammi ja video abil sadat Eesti arhitektide projekteeritud eramut, autorid arhitekt Kalle Vellevoog, sisearhitekt Tiiu Truus, graafiline disainer Martin Pedanik ja arhitektuuriteadlane Karen Jagodin. Arhitektuuri-biennaal oli avatud 26. augustist kuni 21. novembrini.

Sofia arhitektuurifestivalil osalemine. 15.–22. oktoobrini oli Sofias arhitektuurinäädal, kus esinesid loengutega Eesti arhitektid ja esitleti näitust „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur”. Arhitektuurinäädal koosnes kahepäevasest foorumist ja viiest näitusest ning keskendus teemale „Olles ääremaa” (*Being peripheral*), seosele tänapäeva, mineviku ja muutuva maailma kontekstis. Samuti tutvustati üldsusele värsket Bulgaaria Arhitektuurikeskust. Eestile oli pühendatud festivali neljas päev, 18. oktoober. Ettekande pidasid EAKi juhataja arhitekt Ülar Mark, Tartu linnaarhitekt Tiit Sild, arhitekt Andres Ojari ja arhitektuurikriitik Triin Ojari. Päeva lõpetas avalik arutelu pealkirjaga „TALLINN 59°25'N, 24°46'O | periphery as a key-concept to understand the city”.

EAKI TEGEVUS VÄLISMAAL 2011

Toimunud:

EALi-EAKi näitus „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur” ja seminar **Glasgow's** (jaanuar).

Tulemas:

EALi-EAKi **näitus** „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur” ja seminar **Helsingis** (2. märts) koostöös Helsingi linnaga.

EALi-EAKi **näitus** „Buum/Ruum. Uus Eesti arhitektuur” **Moskvas** (aprill).

Näitus Pariisis Eesti kultuurifestivali ajal (oktoober-november) koostöös Eesti saatkonnaga Prantsusmaal.

Maailma arhitektuurifestivalil osalemine **Barcelonas**, Eesti arhitektide projektide esitlused (november).

Läbirääkimised käimas:

Näitus ja seminar Leedus **Vilniuses**.

Näitus ja seminar Venemaal **Peterburis**.

Näitus ja seminar Poolas **Varssavis**.

EAKI TEGEVUS EESTIS 2010

LINNAFOORUMID

Korraldati **Tartu, Pärnu** ja **Tallinna** linnafoorum ja **Viimsi** valla foorum, tulemused veebis: www.arhitektuurikeskus.ee/linnafoorumid. Foorumite **eesmärk** oli süvendada sisulist ja konstruktiivset dialoogi igapäevase keskkonna arendamise teemadel, kaasates aruteludesse nii kohalike omavalitsuste planeerimisametnikke, arendajaid-investoreid, rahvusvaheliselt tunnustatud visionääre-arhitekthe kui ka kohalikke elanikke või nende esindajatena kodanikeühenduste aktiviste. Projekti toetas EASi **Norra EMP** regionaalarengu toetusprogramm. Projekt on lõppenud. Eesti Kultuurkapital tunnustas EAKi 2010. a sihtkapitali aastapreemiaga kohaspetsiifilistele sõlmküsimustele keskendunud ning dialoogi otsiva linnaplaneerimissarja algatamise eest.

VÄLKLOENGUD

Aasta jooksul korraldati seitse välkloengut järgmistel teemadel: „**Suur ruum, väike ruum**” (väitlusjuht Margit Mutso), „Arhitektuur kui protsess” (väitlusjuht Toomas Tammis), „**Maja kui märk**” (väitlusjuht Margit Mutso), „**Ideaalne arhitektuur**” (väitlusjuht Kalle Komissarov), „**Ilu arhitektuur. Arhitektuuri ilu**” (väitlusjuht Margit Mutso), „**Arhitektuur ja hetk**” (väitlusjuht Villem Tomiste), „**Primitiivne – ennemuistne mõte homses päevas**” (väitlusjuht Peeter Pere). Igal loengul oli u 200 osalejat, kokku on toimunud 24 välkloengut. Loengute eesmärk on kutsuda avalikkust kaasa mõtlema ja arvamust avaldama meid ümbritseva avaliku ruumi kujundamisel, tekitada arhitektuuriteemadel avalikku arutelu ning viia ühiskonda arusaamist, et arhitektuur on meie kõigi asi.

TULEMAS:

* **Tallinna arhitektuuribiennaal „TAB 2011”** 8.-11. september 2011 koostöös EALi, EKA ja Tallinna linnaga teemal „Arhitektuur. Maastik. Urbanism”. Põhiüritused on seminar, kuraatorinäitus ja Tallinna visioonivõistlus. Töögruppide kuuluvad Katrin Koov, Ülar Mark, Endrik Mänd, Peeter Pere, Laila Pödra, Toomas Tammis, Villem Tomiste ja Kalle Vellevoog.

* **VALLAFOORUMID, LINNAFOORUMID.** Aastatel 2009–2010 EAKi korraldatud linnafoorumite projekt on kavandatud laienema edasi valdadesse. Üleminekuks linnast valda korraldati linnafoorumite raames ka Viimsi vallafoorum.

2011. a on vallafoorumite avalööök planeeritud aprilli lõppu: Haljala vallafoorumil on EAKi peamine partner Haljala vald. Haljala vallafoorumit rahastatakse LEADER-programmist. Samas on kavas jätkata linnafoorumite korraldamist, kuigi väiksemas mahus.

* **Ruumid Kultuurikatlas.** Asjassepuutuvad osapooled on allkirjastanud Kultuurikatla rekonstrueerimise raamlepingu, mille esimese järgu tööd on kavas lõpetada 2012. aastal. Selleks ajaks peaksid valmima ka EAKi, Disainikeskuse ja EALi ruumid.

EESTI ARHITEKTUURIMUSEUMI TEGEVUSPLAANID 2011. AASTAL (LEELE VÄLJA, EESTI ARHITEKTUURIMUSEUMI DIREKTOR)

Eesti Arhitektuurimuuseumi (EAM) 2011. a tegevuskava pole veel lõplikult paigas, kuid esialgsed plaanid on tehtud. EAM võiks olla sõltumatu koostööpartner nii arhitektuuri- kui ka muinsuskaitseküsimustega tegelevatele organisatsioonidele. Tema põhiülesanne on toimida arhitektuurivaldkonnaga seotud materjali koguja, säilitaja ja propageerijana ning aidata oma ettevõtmiste kaudu suurendada ühiskonna arhitektuuriteadlikkust.

EAMi eesmärkidest ja tegevustest:

- asjakohase ja arhitektuuriajaloo ülevaatlikku pilti andva püsiekspositsiooni koostamine;
- tiheda ja vaheldust pakkuva näituseprogrammi pakkumine;
- isikunäituste sarja jätkamine (2011. a on kavas P. Jänese loomingut kajastav näitus);
- probleemipõhiste näituste koostamine ja eksponeerimine (nt inseneri esteetika Eesti arhitektuuris);
- välisnäituste eksponeerimine (jätkutegevusena), eelistatud on teemade kajastamine, millel on kokkupuutepunkte kohaliku arhitektuuriga;
- Eesti arhitektuurist ülevaatenäituse koostamine;
- uute näituste sarjade käivitamine (nt 20. sajandi tundmatu arhitektuur).

Oluline on asendada EAMi senine valdav Tallinna-kesksus laiema kontekstiga, seda nii uurimus- ja näituseainese puhul kui ka EAMi näituste eksponeerimisega teistes Eesti linnades. Näitustega võiksid kaasna vastava teemaga seotud tegevused (nt arhitektuuriekskursioonid). Plaanis on täiendada ja nüüdisajastada EAMi kodulehekülge nii, et see täidaks igati lehe kasutaja vajadusi (nt muuseumi raamatukogu andmebaas, virtuaalnäitused, Eesti arhitekthe ja nende loomingut kajastava andmebaasi loomine jm infomaterjalid Eesti arhitektuuri kohta).

EALI TEENETEMEDALITE ÜLEANDMINE 2010. A PARIMALE TELLIJALE, PARIMALE EHITAJALE JA PARIMALE PUBLITSISTILE

Nagu tavaks kujunenud, andis EAL ka tänavu üle kolm teenetemedalit.

Parim tellija 2010 – Peeter Tambu

On seisnud sirgjooneliselt kvaliteetarhitektuuri tekke eest Narva linnas, seda ka keerulistes oludes. On olnud usaldusväärne ning hea partner ja tellija arhitektidele. On pühendunud oma elukutsele, täites ühtlasi valgustuslikku misjoomi Narva kohalikus omavalitsuses.

Parim ehitaja 2010 – Ando Koit

Raul Vaiksoo poolt Rocca al Mare projekteeeritud eripärase ja keeruka konstruktsiooniga eramu oskusliku teostamise eest.

Parim publitsist 2010 – Krista Kodres

Osundab oma artiklites asjakohaselt Tallinna linnaplaneerimise valupunktidele, analüüsib valdkonna olukorda, ärgitab linnakodanikke kaasa mõtlema linnaplaneerimisküsimuste üle ning pakub ka lahendusi kehtiva planeerimissüsteemi muutmiseks.

Teenetemedalid andis kätte P. Pere ja medalisaajad tänasid neile antud tiitli eest.

Noore arhitekti preemia 2010 üleandmine võitjale

Slaidiprogrammi vahendusel tutvustati 2010. a noore arhitekti preemia nominente ja nende töid. **President Toomas Hendrik Ilves** kuulutas välja preemia saaja, kelleks osutus **Hanno Grossschmidt**. Vt lähemalt rubriigist „EALi teated”. Noore arhitekti preemia rahastaja H. Meerits avaldas tunnustust kõikidele preemiale kandideerinutele: nad olid tugevad ning järjepidevustunnet lisas see, et žüriisse kuulusid kaks eelmiste aastate laureaati (S. Vallner ja M. Aunin). Mitu kandidaatide projekteeritud objekti olid valminud ehitusbuumi ajal – ühest küljest oli see arendajate surve, teisest küljest arhitektidele antud võimalus. Võitjaks valiti arhitekt, kes on suutnud oma lahendustes iseendale ausaks jääda.

VEIN JA SUUPISTED PANSO SAALIS. Musitseeris Jaak Jürisson klaveril.

EESTI ARHITEKTUURIKESKUSE VÄLKLOENG.

3. märts 2011

Ajakirja MAJA toimetaja T. Ojari on pöördunud EALi poole palvega määrata ajakirja nõukokku kaks EALi liiget (korralise rotatsiooniga). Seni on ajakirja nõukogus EALi esindanud T. Laigu, kes võib soovi korral nõukogus tööd jätkata. Nõukogusse kuuluvad praegu veel Mait Summatavet (EDL), Toomas Korb (ESL), Tarmo Teedumäe (Eesti Kultuurkapital),

Kalle Vellevoog (Solness) ja Mart Kalm (Eesti Kunstiteadlaste Ühing). Laigu oli valmis nõukogus jätkama, teise EALi esindajana **määrati nõukokku V. Tomiste.**

22. veebruaril asutatud **Eesti Kultuuri Koja** 15-liikmelisse juhatusse kuuluv Ü. Mark **andis** eestseisusele ülevaate koja ellukutsumise tagamaadest. Idee asutada kultuurivaldkondi ühendav organisatsioon sündis 15. veebruaril Telliskivi loomelinnakus toimunud kultuuriinimeste kogunemisel, kus kodanikualgatusega kokku kutsutud töötubades arutati kultuurivaldkonna peamisi probleeme ja nende lahendamise võimalusi. Loomekoja prioriteet on tuua riigi juhtorganite esindajateni erinevate kultuurivaldkondade hääl ja rääkida jõuliselt kaasa kultuurialases seadusandluses. Et Eesti Kultuuri Koda koondab nii eri kultuurivaldkondade esindajatest üksikisikuid kui ka valdkondade organisatsioone ja loomeliite, on oht, et koja tegevuspiirid hägustuvad. Eestseisus **leidis**, et loomekotta kuulujad ei peaks tegelema mitte kitsalt oma eriala probleemide ja prioriteetidega määratlemisega, vaid kultuurivaldkonnaülestes küsimustega (kõige laiemas tähenduses) ning sõnastama kultuuri eesmärgid ja prioriteetid riiklikul tasandil. **Oldi seisukohal**, et koda peaks toimima kui riiklik kultuuripoliitika konstruktiivkogu ning et EAL peaks selle töös osalema. **Otsustati astuda Eesti Kultuuri Koja liikmeks.** Loomekoja juures tegutsema hakkavate töögruppide koosseisu EALi liikmete määramise küsimuse juurde otsustati naasta hiljem. **Leiti**, et EALi esindajad võiksid kojas tõstatada avaliku ruumi kujundamise temaatika ja moodustada sellega tegeleva töörühma.

L. Põdra andis eestseisusele ülevaate **Kultuuriministeeriumi** poolt **arhitektuurivaldkonnale 2011. aastaks reserveeritud summadest.** Riigieelarves on arhitektuurile neli rida:

- programm „Arhitektuuriüritused” (600 000 kr / 3847 €),
- Eesti Arhitektuurikeskuse tegevustoetus,
- Veneetsia arhitektuuribiennaal,
- Europani arhitektuurivõistlus.

2011. aastal Eesti Europani arhitektuurivõistluse korraldamiseks ise krunte ei paku, sel aastal suunatakse Kultuuriministeeriumi poolt võistluse jaoks eraldatud raha juba algatatud Europan Eesti projektide edasiarendamiseks. Europan Eesti uueks sekretäriks saab K. Komissarov ning seoses Kultuuriministeeriumisse tööleasumisega ei pea praegune sekretär L. Põdra võimalikuks sel ametikohal jätkata, sest kuna Europan Eesti arhitektuurivõistlust rahastatakse osaliselt ministeeriumi eelarvest, võib selles tema arvates näha huvide konflikti.

Kultuuriministeeriumi rahaeraldusprogramm, mille eesmärk on toetada arhitektuurialast tegevust ja kust on võimalik arhitektuuriürituste jaoks raha taotleda, kuulutatakse välja 9. märtsil **tähtajaga 25. märts.** Taotluste läbivaatamise komisjoni kuuluvad L. Põdra, P. Lindpere, J. Huimerind, T. Tammis ja L. Jänes. Et otsustada, milliste projektide jaoks peaksid EAL ja EAK rahataotluse esitama, **peeti vajalikuks korraldada** ühine nõupidamine.

Eestseisus, vaadanud läbi Margit Aule EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, otsustas **M. Aule EALi liikmeks** vastu võtta.

Eestseisus, vaadanud läbi Lembit-Kaur Stööri EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, otsustas **L.-K. Stööri EALi liikmeks** vastu võtta.

EALi aukohtu eesistuja Riina Raig oli eestseisust kirjalikult teavitanud, et **aukohus on asunud läbi vaatama Keila kooli projekteerimisega** seonduvat probleemistikku ja võimalikku arhitektide kutse-eeskiri normide rikkumist. Menetluse käigus tutvutakse dokumentidega ning kuulatakse ära asjaosaliste selgitused ja seisukohad. Kui asitõendite kättesaamisel ei tule ette takistusi või ei ilmne muid ettenägematud probleeme, mis võivad menetlusaega pikendada, teeb aukohus otsuse hiljemalt 4. aprilliks 2011. Eestseisus **võttis** selle info **teadmiseks.**

P. Pere teavitas eestseisust, et Riia kolleegidelt saadud info põhjal on **Riia linnaarhitekt vallandatud** ning valitsevat ka oht, et likvideeritakse kogu Riia linnaplaneerimise osakond. Riia kolleegid on pöördunud nii EALi kui teiste riikide erialaorganisatsioonide poole **palvega toetada** Riia linnaplaneerimise osakonna säilitamise vajadust ja saata selle säilitamiseks Riia vastavatele instantsidele toetuskiri. Eestseisus **oli valmis** Riia kolleegide toetama. Enne toetuskirja koostamist **peeti vajalikuks** hankida Riia olukorra kohta lisateavet.

P. Pere andis eestseisusele ülevaate EALi juhatuse liikmete ja S. Mikseri vahel 3. märtsil 2011 Riigikogus toimunud kohtumisest, kus arutati **riigistruktuuridesse riigiarhitekti institutsiooni sisseadmise temaatikat.** S. Mikser oli igati avatud ja koostööaldis. Vabariigi Valitsuse järgmisse koalitsiooni pääsemise korral on **Sotsiaaldemokraatlik Erakond** Mikseri sõnul nõus võtma EALi poolt ehitatud keskkonna parandamise eesmärgil tehtud ettepanekud menetlusse, et need ellu viia.

Eestseisus **kiitis heaks** juhatuse ettepaneku **eraldada K. Vellevoogile EALi loometoetus** summas, mis katab tema sõidukulud seoses 2. märtsil Soomes toimunud planeeringuteemalise seminariga. Vellevoog esindas seminaril EALi.

Otsustati, et 1.–2.04 Dublinis toimuval **ACE'i peassambleel esindavad** EALi A. Levald, T. Laigu ja P. Pere.

P. Pere ja T. Laigu osalesid 19.–22.02 **Peterburis Jaani kiriku avamisüritusel** ja **kohtusid Peterburi Arhitektide Liidu esindajatega.** T. Laigu andis eestseisusele visiidist ülevaate. Nii Peterburis kui ka Moskvas ollakse EALiga **koostöö tegemiseks valmis** ja avatud. Lisaks näituste vahetamisele oldi huvitatud arhitektuuriteemalisest infovahetusest. Peterburi Projektbüroode Liit hoiab sealsel turul silma peal ja seisab väga kindlalt selle eest, et Peterburi saaksid projekteerida ainult kohalikud arhitektid. Seetõttu ei ole Eestil ilmselt võimalik Peterburiga arhitektuuriekspositsioonialast tegevust arendada. Peterburi arhitektuurimaastik on väga stagneerunud, Moskvas ollakse aga nüüdisarhitektuurile märksa avatumad. Peterburis kohtuti sealse ajakirja Project Baltia toimetaja V. Froloviga,

kes avaldas valmisolekut koostööks EALi ja Eesti arhitektidega ning oli huvitatud arhitektuuriteemalisest infovahetusest.

EALi juhatus **pidas vajalikuks** arendada EALi välissuhtlust ning **on otsustanud** korraldada 2011. aasta kevadel-suvel Peterburi kohaliku ekskursioonijuhhi (nt ajakirja Project Baltia toimetaja Frolov) eestvedamisel paaripäevase **erialase õppe-reisi Peterburi**. Reisi programmi peaks kuuluma muu hulgas Peterburi Arhitektide Liidu ja sealse projektbüroode ühenduse külastamine. Lisaks Peterburile ja Moskvale **pidas juhatus vajalikuks** tõhustada koostööd ja luua sidemed **Läänemere-äärsete riikide arhitektide liitudega**, samuti **väliseestlastest** arhitektidega ja väliseesti arhitektide liitudega. Sellest johtuvalt **pidas** juhatus vajalikuks **külastada 2011. aastal** EALi juhatusena ja EAKi esindajatega edasise koostöö ja kontaktide loomise eesmärgil järgmisi sihtkohti: Oslo, Varssavi, Rootsi (sihtkoht täpsustamisel), Kanada. Külastada tuleks kindlasti ka sealseid arhitektide liite ja arhitektuurikeskusi. K. Vellevoog, kes osales 2. märtsil Soomes toimunud planeeringuteemalisel seminaril, lisas, et kindlasti tasuks arendada koostööd (ekskursioonide korraldamine, vastastikune infovahetus) ka Soomega.

17. märts 2011

EALi kutsekomisjoni esimees M. Šein andis volitatud arhitekti **kutsetunnistused** üle arhitektidele, kellele EALi kutsekomisjon oli andnud oma 11. veebruaril peetud koosolekul arhitekti kutsekvalifikatsiooni:

Merike Kordemets – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Jaan Port – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Pelle-Sten Viiburg – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Kristjan Naaris – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Hannes Niineväli – volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsioon,

Margus Soonets – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Andzelika Tetsmann – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Tiina Meus – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon,

Magnar Meinart – volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsioon,

Kadri Tamre – volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsioon,

Avo Seppel – volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsioon,

Vladimir Orlov – volitatud arhitekt IV kutsekvalifikatsioon.

P. Pere **tutvustas** eestseisusele Eesti Kunstiakadeemia, Tallinna Tehnikakõrgkooli ja EALi vahel sõlmitud arhitektuuri magistriõppe koostöölepingu projekti. Koostöölepingu põhi-eesmärk on aidata kaasa Eesti arhitektuurihariduse arengule.

Eestseisus **vaatas üle** EALi liikme M. Nurme koostatud kirja mustandi, milles EAL pöördub Eesti Kaitseväge poole üleskutsega osaleda **Mõigu kalmistu teedevõrgu võsaraiumise** ja muust prahist puhastamise **talgutel 29. aprillil algusega kell 15**. Tallinna Toomkiriku koguduse kalmistu korrastamise ettepanek sai teatavasti 26. oktoobril 2010 toimunud eestseisuse koosolekul heakskiidu. Praegu on talguid organiseerinud EALi liige M. Nurm.

E. Hirvesoo sõnul ei määranud Eesti Kultuurkapital seekord Metsakalmistu arhitektide kalmeala korrastustöödeks toetust, mistõttu tuleks kaaluda sel eesmärgil talgute korraldamist. Eestseisus toetas seda ettepanekut. **Otsustati** kuulutada EALi liikmete meililistis esmalt välja **Mõigu kalmistu korrastamise talgud** ning kui neile registreerunud koguneb piisavalt palju, **otsustati** suunata osa talgulisi **Metsakalmistu arhitektide kalmeala** korrastustöödele.

Ettevõtja T. Merisalu oli teinud EALile pöördumise seoses Tartu linnaehituslike sündmustega.

Merisalu avaldas nõrdimust selle üle, et **Tartu linnajuhid** on võtnud vastu **otsuse rajada linnaraamatukogu ja kunstimuuseumi ühishoone** Magistri tn ja Vabaduse pst vahelisele krundile läbi mõtlemata ja arvesse võtmata asukoha negatiivseid aspekte. Tähele panemata on jäänud alternatiivsete asukohtade otsimine. Oma pöördumises tõi Merisalu välja hulga planeeringulisi, arhitektuurilisi ja praktilisi argumente, mis räägivad vastu mainitud krundile hoone rajamise mõistlikkusele ja otstarbekusele. Merisalu arvates oleks Tartu endise kaubahoovi kvartal uue linnaraamatukogu ja kunstimuuseumi ühishoone jaoks optimaalne asukoht. Kirjas kritiseeris Merisalu ka Tartu endise postimaja väljakolimist kesklinnast ja **postimaja ümberehitamist büroohooneks**. Nende küsimustega seoses **tutvus** eestseisus Tartu linnaarhitekti T. Silla kirjaga, milles Sild oli väljendanud oma seisukohti mõlema objekti suhtes.

Eestseisus **leidis**, et kavandatava Tartu linnaraamatukogu ja kunstimuuseumi asukoht on põhimõtteliselt sobiv. Väikesest krundist tingituna võib osutada aga komplitseeritaks sinna kavandatava hoone ruumiprogrammi äramahutamise. Endise postimaja asemele kavandatava büroohoone kohta **leiti**, et kesklinna hoone esimene korrus võiks ideaalis olla avalikus kasutuses. **Oldi seisukohal**, et EALil on eelkõige linnaehituslike arengusuundadega seonduvate protsesside ennetaja, mitte aga tagantjärele probleemidele osundaja ja kritiseerija roll. Merisalule **otsustati** saata EALi seisukohta väljendav kiri. Et mõlema teema kohta oli Merisalu avaldanud artikli ka Tartu Postimehes, **ei pidanud** eestseisus **vajalikuks**, et need ilmuksid ka Sirbis, nagu taotles T. Merisalu.

T. Laigu soovis taotleda New Yorgi õppereisi (16.–24.03.2011) **sõidu- ja majutuskulude hüvitamist** Kultuuriministeeriumi poolt EALile eraldatud loovisiku loometegevuse ning sellega seotud täiendusõppe stipendiumi rahast **ning küsis eestseisuselt selleks kooskõlastust**. EALi loovisikute stipendiumide ja muude hüvitiste taotlemise ja maksmise korra kohaselt hüvitatakse õppereisiga seotud sõidu- ja majutuskulusid juhul, kui **õppereisi on enne selle algust kooskõlastanud või**

heaks kiitnud EALi eestseisus. Laigu rahataotlus **otsustati läbi vaadata** koos kõigi teiste EALi liikmete taotlustega 14. aprillil eestseisuse koosolekul, kus võetakse vastu ka otsus toetuse eraldamise või mitteeraldamise kohta.

J. Huimerind **teavitas** eestseisust, et J. Kauge arhitektuuri-blogis „Linnad ja märgid” on avaldatud teave väga häbematu plagieerimisjuhtumi kohta, millele oli varem tähelepanu pööratud ka EALi foorumis. Juhtum puudutab arhitektuuribüroos **Eensalu & Pihel** (arhitektid **Laur Pihel ja Tauno Aadma**) valminud projekti järgi 2007. aastal Neeme külas Tallinna külje all valminud palkmaja. Selle maja oli palkmajadega tegelev Eesti firma **Nordicasa Design & Construction** eesotsas **Jaak Kangroga** põhimõtteliselt kopeerinud Hispaaniasse ning reklaaminud seda koopiat häbematumalt enda looduna. Kangro jultumust näitab tõik, et ta on julgenud esitleda end populaarsel disainisaidil **trendir.com** kui selle maja arhitekti.

Eestseisus **oli valmis** igati toetama kõnealuse palkmaja **originaalprojekti autoreid**, kui arhitektuuribüroo Eensalu & Pihel peaks algatama plagieerimise suhtes kohtuprotsessi, ning **oli valmis eraldama büroole õigusabi saamiseks** EALi loometoetusest raha. Kõnealustele arhitektidele **otsustati** teha ettepanek taotleda EALilt loometoetust **plagiaadijuhtumi lahendamiseks tarviliku õigusabi** jaoks. Esmalt **peeti vajalikuks** võtta arhitektuuribüroo Eensalu & Pihel arhitektidega kontakti, et küsida, kas nad kavatsevad kohtuprotsessi algatada.

K. Vellevoog **tundis muret**, et **Tallinnasse** ehitatakse läbimõtlematult ja kujunenud turukonjunktuuri osavalt ära kasutades järjepanu **uusi turge, millel puudub arhitektuurne väärtus** ja mille asukohavalik on küsitav (nt valmis hoonestatud elurajoonidesse). Negatiivse näitena tõi ta välja Vilde tee rajatava turu.

V. Tomiste **oli seisukohal**, et turge kui niisuguseid on kindlasti vaja, sest need pakuvad supermarketitele tervitatavat konkurentsi. **Leiti**, et turgudele planeeringulise ja ideelahenduse saamiseks võiks korraldada noortele arhitektidele suunatud võistlusi. Selle ettepanekuga **otsustati** pöörduda E. Männi poole.

LÕPPENUD ARHITEKTUURIVÕISTLUSED

Rohuneeme kalmistu urnimüüri arhitektuurivõistlus

Pärnu jääfestivali ala kergkatuse arhitektuurivõistlus

(Vt mõlema võistluse tulemusi 17. veebruari üldkogu koosoleku tekstist.)

Käimasolevad arhitektuurivõistlused

Tallinna Muusikakeskooli, Tallinna Balletikooli ja G. Otsa nim Muusikakooli uue haldushoone lahenduse leidmiseks korraldatav rahvusvaheline kaheetapiline ideevõistlus

Rakvere Linnametsa elamurajooni ruumilise planeerimise ideevõistlus noortele arhitektidele ja arhitektuurieriala tudengitele

8. märtsil 2011 kuulutasid KredEx, Rakvere linn ja Eesti Arhitektide Liit välja Rakvere linnametsa elurajooni ruumilise planeerimise ideevõistluse noortele arhitektidele ja arhitektuurieriala tudengitele. Võistlus korraldatakse IFHP (International Federation for Housing and Planning) 55. aastakongressi „Elamumajanduse ja planeerimise mõju majanduskeskkonnale” raames KredExi, IFHP, Eesti Arhitektide Liidu ja Rakvere linna koostöös.

KredExi eluasemedivisjoni juhi Mirja Adleri sõnul on IFHP konverentside raames tavaks korraldada noortele arhitektidele arhitektuurivõistlus, et anda neile võimalus saada arhitektuurivõistluse kogemusi. Tavaliselt on noortel ja üliõpilastel keeruline arhitektuurivõistlustel osaleda, sest selleks nõutakse kogemust. EALi algatatud noorte arhitektide võistlused on neile suurepärase võimaluse siseneda erialasele tööpõllule, pakkudes välja värsked ja innovatiivsed lahendusi ning konkureerida tööturul juba kogenud arhitektidega. Rakvere Linnametsa elamurajooni ideevõistlus on järjekorras kolmas ja neist kõige suuremahulisem, soovides leida lahendust reaalsele uuele elukeskkonnale. Võistlejatelt oodatakse pakkumist üldplaneeringule koos uushoonestuse ja ühiskasutuses olevate aladega.

Rakvere peaarhitekti Raul Järgi sõnul soovib Rakvere linn leida planeeringulist ideelahendust üldplaneeringus kavandatud Linnametsa elamupiirkonnale. Tegemist peaks olema innovaatilise, looduslähedase, energia- ja ressursisäästliku piirkonnaga. Planeeritav elamuala peab olema kvaliteetne elukeskkond. Võistlusele oodatakse sisulist kontseptsiooni ja ruumilist ideelahendust nüüdisaegse elamupiirkonna loomiseks, mille alusel oleks võimalik arendustegevusega edasi minna.

Konkursist tohivad osa võtta üksikisikud või meeskonnad, mille vähemalt üks liige on diplomeeritud arhitekt või arhitektuurieriala tudeng. Kõigi osavõtjate vanus peab jääma vahemikku 18–30 eluaastat.

Võistluse žüriisse kuuluvad Rakvere Linnavalitsuse peaarhitekt Raul Järg (esimees), arhitektid Jan Skolimowski ja Lembit-Kaur Stöör (Eesti Arhitektide Liit), Mirja Adler (KredEx);

arhitekt Regitze Marianne Hess (IFHP) ja Liivi Haamer (Eesti Arhitektide Liit).

Välja antakse kolm preemiat: esimene preemia väärtusega 1300 €, teine väärtusega 900 € ja kolmas väärtusega 700 €.

Tööde esitamise tähtaeg on 15. aprill 2011. Võistluse tulemused avaldatakse Eesti Arhitektide Liidu ja IFHP konverentsi koduleheküljel.

KredExi eestvedamisel korraldatav rahvusvaheline IFHP konverents toimub Tallinnas 11.–14. septembrini 2011. Arhitektuurivõistluse võitja saab peale rahalise preemia ka vabapääsmekonverentsile.

Võistluse tingimused ja lisad on Eesti Arhitektide Liidu koduleheküljel www.arhliit.ee ja IFHP konverentsi koduleheküljel www.ifhp2011tallinn.com.ee.

EALi teated

7. veebruaril 2011 Eesti Arhitektide Liidu üldkogul toimunud pidulikul auhinnatseremoonial kuulutas president Toomas Hendrik Ilves välja noore arhitekti preemia 2010. a laureaadi, kelleks osutus Hanno Grossschmidt. Auhinna, reisitšeki 4500 eurole andsid võitjale üle preemia koostööpartnerid Heldur Meerits ja Tiit Pruuli.

Auhinnale esitati kümme kõrge loomingu ja professionaalse tasemega kandidaati, kelle hulgas valiku tegemine oli žürii hinnangul väga keeruline. Seetõttu jagunes ka lõppvalikusse jõudnud nominentidele toetus üsna võrdselt. Žüriile esitatud materjalides oli rõhuasetus valminud objektidel, mis saigi otsustavaks võitja väljaselgitamisel, kuid lõppotsus ei sündinud ühehäälselt.

Hanno Grossschmidtile tõi võidu tema vaieldamatu professionaalsus ja püsivalt suurepärase arhitektuurne kvaliteet. Tema tööde lai skaala, mis ulatub avalikest hoonetest (kontserdimaja, spordihall) büroo- ja kortermajadeni, tõestab eri



mastaapide ja funktsioonide valdamist tiptasemel. Iga tema teos on tervik ning nende identiteet on saavutatud pigem omapärase materjalivaliku, tekstuuri ja selge vormikäsitlusega kui ülemäärase fantaasiamänguga. Tema hoonetele on iseloomulik elegantsete lahenduste leidmine tehnilistele probleemidele ning detailitäpsus.

Grossschmidti peamiselt (kesk)linnalik arhitektuur on silmapaistev, seejuures naabreid provotseerimata. Tema tööd kannavad endas arhitektuuris alati oluliseks peetud väärtusi, olles kestvad, kasutatavad ja hästi teostatud. Need respektiivivad ümbritsevat keskkonda, tahtmata siiski kehtestada omi mängureegleid.

Žürii välisliikme, Rootsi arhitektuuriajakirja Arkitektur peatoimetaja Claes Caldenby sõnul on Eesti noorte arhitektide üldine tase muljet avaldav. Tema hinnangul võib endiste idabloki riikide hulgas tõsta Eestit ja Sloveeniat esile kui riike, kes viljelevad parimat ja kvaliteetseimat uut arhitektuuri. Põhja-maade kontekstis on inspireeriv näha Eestis kerkimas uut ja vitaalset arhitektuurikultuuri.

Konkursi žüriisse kuulusid seekord ettevõtjad Heldur Meerits ja Rein Kilk, preemia laureaadid arhitektid Siiri Vallner ja Martin Aunin ning välisliikmena Rootsi arhitektuuriajakirja Arkitektur peatoimetaja Claes Caldenby.

Noore arhitekti preemia on EALi asutatud ning koos koostööpartnerite Heldur Meeritsa ja Go Travel Reisibürooga väljantav iga-aastane auhind, mille eesmärk on virgutada noorte arhitektide innovaatilist ja loovat mõtlemist. Preemiaks on maailmareis 4500 euro väärtuses. Tunnustus peab julgustama noorarhunkte avardama oma silmaringi ning olema oma loomingu leidlikumad ja tegevuses mitmekülgsemad.

Kõigi esitatud kandidaatidega on võimalik tutvuda noore arhitekti preemia koduleheküljel <http://nap.arhliit.ee/>.

MEEDIAKAJASTUS:

- „OP!": noore arhitekti preemia
- ERR: Noore arhitekti preemia pälvis Hanno Grossschmidt
- Presidendi Kantselei: President Ilves andis noore arhitekti preemia Hanno Grossschmidtile
- Eesti Ekspress: Loogiline ja veenev elegants
- „Terevisioon" (23.10): Noore arhitekti preemia 2010 laureaati Hanno Grossschmidt
- Sirp: Hanno Grossschmidt – Eesti parim 2010. aasta noor arhitekt
- Sirp: Parim noor arhitekt
- Postimees: President andis noore arhitekti preemia Hanno Grossschmidtile
- Delfi: Noore arhitekti preemia sai Hanno Grossschmidt
- Eesti Päevaleht: Need kümme annet kandideerivad noore arhitekti preemiale
- INkodu: Noore arhitekti preemia 2010 võitja on Hanno Grossschmidt
- City24: Noore arhitekti preemia 2010 võitja on Hanno Grossschmidt
- Loov Eesti: Noore arhitekti preemia sai Hanno Grossschmidt

Eesti arhitektide ja sisearhitektide suvepäevad on tänavu kavas 9.–10. juulini Pärnu Rannahotellis ning seekordne seminar kannab pealkirja „Kuurortlinn”.

Iseseisvumise taastamise järel, alates 1990. aastatest, on eestlased suurel määral individualiseerunud. Arvestades, et nõukogude ajal ei olnud eraldi olemine soovitud, siis on pausi kadumisele järgnenud torm linnast maale, stiihiline eeslinnastumine ja soov puhkuse ajal teistest eralduda tagantjärele mõistetav. Ühel hetkel hakkas neid protsesse suunama ka raha. Inimesed avastasid end küll eramajast, aga mitte alati eraldi. Nii oli odavam.

Sarnaselt on juhitud ka praegusaja vaba aja ja puhkuse ruum. Hulgi ehitada on odavam, suurem spaa on soodsam. Suvilakooperatiivide asemele on tekkinud kogukonnaseltsid. Naaseme vaikselt aega, kus kooselu on nauditav. Väiksemate kohtade puhul piisabki seltsidest, kes kureerivad kohalikku elu, aga kas ka kuurortlinnas?

Kas kuurortlinn peab olema kohaliku elaniku nägu? Kes on kuurortlinnas kohalik? Mis oleks kuurortlinn ilma võõrasteta, ilma muutuste ja intriigideta? Kui puhkus on argipäevast väljatulemine, uue jõu ammudamine, siis milline on see ruum, kus seda saavutada? Miks elavad Eesti kuurortlinnad minevikus? Milline peaks olema tänapäeva kuurortlinn?

Seminari peaesineja on tuntud ja auhinnatud Barcelona arhitekt **Xavier Martí Galí**, kes on Carlos Ferrater Studio asutajaliige ja partner. Galí on Hispaanias Benidormis asuva suurejoonelise rannapromenaadi üks autoreid – promenaad on võitnud rahvusvahelise preemia „Parim globaalne disain 2010”. Veel räägitakse seminaril Pärnu arhitektuurist ja moodsaks kuurordiks kujunemisest, arhitektuuri säilimisest ja säilitamisest, kuurortide ajaloost ja neis elamise eripärast ning muust kuurordieluga seonduvast.

Suvepäevade lõõgastavasse ossa kuuluvad nagu alati vabamas vormis sportimine, ekskursioon Pärnu villadesse, muusikaline ja tantsuline meelelahutus ning suhtlus kolleegide ja koostööpartneritega.

Volitatud arhitekt IV ja V kutsekvalifikatsiooni määramisest

Volitatud arhitekt IV ja volitatud arhitekt V kutsekvalifikatsiooni määramiseks nõutavate dokumentide EALi kutsekomisjonile esitamise tähtaeg on **reede, 29. aprill 2011 kl 16.00**.

Dokumendid palume tuua EALi (Lai 31, Tallinn). Kutsekomisjoni otsustava istungi toimumisaeg täpsustub.

Kutsemääramise tasu palume kanda EALi kutsekomisjoni arvelduskontole nr 221030331735, tasuda on võimalik ka sularahas.

Kogu kutsemääramist puudutav materjal on kättesaadav EALi kodulehekülje rubriigis „Kutsekoda” aadressil www.arhliit.ee.

Arhitekti kutsetunnistuse väljastamise tasumäärad

Kutsekvalifikatsiooni tase	Tasumäär (eurot)	
	EALi mittekuuluvale arhitektile	EALi kuuluvale arhitektile
Volitatud arhitekt IV	256	192
Volitatud arhitekt V	320	256

EALi eestseisuse koosolekud

EALi eestseisus koguneb üle nädala neljapäeviti algusega kell 16.30 EALi kontoris (Tallinn, Lai 31). Järgmised koosolekud on kavas 14. ja 28. aprillil, 12. ja 26. mail ning 9. juunil.

EALi välissuhtlus

Eesti, Läti ja Leedu arhitektide liitude ühisekspositsioon Rahvusvahelise Arhitektide Liidu (UIA) XXIV arhitektuuri maailmakongressil Tokyos (Jaapan) kujundatakse eestlase **Mark Gritlihti** projekti alusel. Tänavuse maailmakongressi peateema on „Design 2050”, mille raames keskendutakse tuleviku linnaelule ja arhitektuuri mõjule selle kujundamisel.

Sügisel muutub Tokyo nädalaks arhitektide „dessandi” sihtmärgiks: 25. septembrist kuni 1. oktoobrini 2011 tekitab seal elevust UIA kongress. Maailma ja riikide arhitektide organisatsioon ühendava UIA kongress toimub iga kolme aasta tagant eri paigas ning see toob kokku üle 10 000 arhitekti, projektee-rija, teadlase, üliõpilase ning amatööri, kes ei jää arhitektuuri suhtes ükskõikseks.

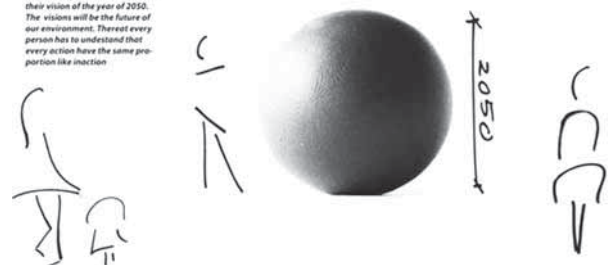
Rohkem kui kongress ise, kus UIA juhid ja liikmesriikide esindajad arutavad organisatsiooni tegevust ja strateegiat, meelitab külastajaid aga põhjalik lisakava: kuulsate arhitektide loengud, seminarid, töötoid, konkursid, ekskursioonid ja näitused. Sel aastal on näitusi kaks. Virtuaalnäitusel „Maailma 10 000 arhitekti” esitlevad oma loomingut maailma arhitektid. Ühisnäitusel, mis toimub näituse- ja konverentsikeskuses Tokyos, saab iga UIA liikmesriik võimaluse panna üles oma arhitektuuriekspositsioon.

Eesti Arhitektide Liidul on näitusel ühisekspositsioon lätlaste ja leedulastega, sest UIA tegevuses osalevad nende kolme riigi arhitektide liidud Balti Arhitektide Liiduna (BAUA).

DESIGN 2050

The installation is a globe, which is made of plasticine, with a diameter of 2050 mm. The globe is in a free use for every exhibition visitor. There are no rules.

So there is made playground, where everyone can demonstrate their vision of the year of 2050. The visions will be the future of our environment. Thereat every person has to understand that every action have the same proportion like inaction.



Kujutades ette üldist konteksti, ei ole lihtne kasutada võimalust olla näitusel nähtav: lugematu arv paviljone ja tohutu hulka inimesi piiratud alal (igale riigile on ette nähtud 15 ruutmeetrit). Ei tohiks eirata ka külastajate eri tüüpe (kuigi osa neist on saabunud kõikjal maailmast, prognoositakse ka uudishimulike Jaapani amatööride rohkearvulist osalemist) ega sellistele üritustele iseloomuliku kiireloomulisust, väsitavust ja teabe üleküllust, mille käigus kogemused segunevad kaootiliseks segapudruks.

Milline peaks olema ekspositsioon, et see ei kaoks kireval taulal, pälviks tähelepanu, jääks meelde ning esindaks Balti riike kui üksust oma ainulaadse identiteediga, ent samas üleilmse mentaliteediga? Veel peab ekspositsioon vastama teemale, olema kergesti teostatav ja transporditav ning mahtuma, nagu alati, väga piiratud eelarvesse.

Möödunud aasta 20. novembril kutsus BAUA Balti riikide arhitekte, disainereid ja elanikke laiemalt üles esitama kongressi ekspositsiooni jaoks ideid. Võistluse tähtajaks, 7. veebruariks 2011 saabus üheksa projekti. Võistlejad pidid välja pakkuma ekspositsiooni kontseptsiooni (installatsioon ja sisu), samuti suveniiri, mille saaks anda igale külastajale.

Võistluse tingimuste järgi võis iga osaleja esitada piiramatu arvu projekte. **Mark Gritliht** Eestist kasutas võimalust ja edestas teisi osalenuid suurelt: ta võitis nii esimese koha (märgusõna „**Plasticine**“) kui ka teise koha (märgusõna „**Magnet**“). Kolmanda koha võitis Leedu arhitekt **Justina Padvarskaitė** („**Instant image house**“). Žürii tõstis esile ka eestlaste projekti „**Mapping**“ (**Koit Ojaliiv, Triinu Silla**).

Võistluse žüriisse kuulusid Tomomi Hayashi (ühisnäituse kuraator), Veronika Valk ja Hindrek Kesler Eestist, Juris Skalbergs ja Arvids Likops Lätist ning Rūta Leitanantė ja Gintautas Blažiūnas Leedust.

Lisateave kongressi koduleheküljelt:
<http://www.uia2011tokyo.com/en/>



ARHITEKTUURI VÄLKLOENG

5. mail toimub juba 26. välkloeng!

Arhitektuuri välkloengute eesmärk on kutsuda avalikkust kaasa mõtlema ja avaldama arvamust meid ümbritseva avaliku ruumi kujundamisel, tekitada arhitektuuriteemadel avalikku arutelu ning viia ühiskonda arusaamist, et arhitektuur on meie kõigi asi. 9-minutilise ettekande jooksul tutvustavad eri elualade esindajad oma seisukohti etteantud teemal, millele järgneb avatud arutelu esinejate ja kuulajate vahel.

Nii viimatist, 17. veebruaril toimunud välkloengut „Linn on lava“ (väitlusjuht arhitekt Veronika Valk) kui ka teisi on võimalik järel kuulata-vaadata internetist. Lisateave välkloengu rubriigist Eesti Arhitektuurikeskuse koduleheküljel:
www.arhitektuurikeskus.ee.

Rahastaja: Eesti Kultuurkapital

TALLINNA ARHITEKTUURIBIENNAAL TAB

8.–11. septembrini 2011 toimub esimene TAB
Teema: maastikurbanism

Tallinna arhitektuuribiennaal on uus arhitektuuri ja linnaplaneerimise foorum, mis jätkab varasema triennaali traditsiooni, aga seda uues ja värskes vormis. Esimene TAB keskendub arhitektuuri, maastikuarhitektuuri ja urbanismi teemaderingile, mille võtab kokku rahvusvaheliselt tuntud nimetus maastikurbanism (landscape urbanism). Kohtuvad teooria ja praktika, kogenud tegijad ja noored. TABi programmi kuuluvad ingliskeelne seminar kutsutud esinejatega põhjamaadest ja Suurbritanniast, visioonivõistlus, kuraatorinäitus Kadrioru lossis, võistlustööde näitus Rotermanni soolalaos, lisaks temaatilised jalutuskäigud ja ekskursioonid ning galaõhtu Kadrioru lossis.

Lisateave peatselt TABi rubriigist Eesti Arhitektuurikeskuse koduleheküljel: www.arhitektuurikeskus.ee.

Töörühm: Katrin Koov, Ülar Mark, Endrik Mänd, Peeter Pere, Laila Põdra, Toomas Tammis, Villem Tomiste, Kalle Vellevoog.

Seminari kuraator: Katrin Koov.

Näituse kuraator: Villem Tomiste.

Koostööpartnerid: EAL ja Tallinna linn.

Rahastajad: Eesti Kultuurkapital, Kultuuriministeerium.

ARHITEKTUURI VÕISTLUSTÖÖDE ANDMEBAAS

Eesti Arhitektuurikeskuse uueneval koduleheküljel www.arhitektuurikeskus.ee asuv võistlustööde andmebaas võtab järjest rohkem hoogu. Andmebaasi lisatakse toimunud võistluste võidutööd, auhinnatud ja osavõtnud tööd. Seniste võistlustöödega on võimalik tutvuda kodulehekülje võistluste rubriigis.

Koostööpartner: Rakvere Linnavalitsus

Rahastaja: Eesti Kultuurkapital

Teated senioridele

1. Eurooja esimestel kokusaamistel õnnitlesime sünnipäevalapsi Voldemar Herkelit ja Ülo Sirpi. Ka seksioon ise vääris väikest tähistust – ikkagi 13 täispikka aastat!
2. Dmitri Bruns meenutas võimalust külastada Poska maja Kadriorus. Selle plaani tahame teoks teha enne suve algust.

3. Mureteemadeks on saanud linnaruumi kaootilisus ja selle põhjused, samuti TOPi maa-ala detailplaneering. Palju huvitavat ja õpetlikku oleme sedalaadi pikki aegu kestnud probleemide ning nende lahendamise kohta kuulnud D. Brunsilt ja F. Tompsilt.
4. F. Tompsi tore ettepanek valmistada kooskäimistel avaldamiseks ette huvitavaid meenutusi seenioride tööajast leidis sooja vastuvõtu. Siinkohal üleskutse kõigile, kellel on, mida meenutada: ärgem jätkem kõike enda teada!
5. Kohtume Pagaripoiste kohvikus enne suvepausi veel
 5. aprillil, 3. mail, ja 7. juunil kell 14, seejärel jälle
 4. oktoobril. Loodame näha kõiki pensioneerunud kolleege!

Ell Väärtnõu

EALi seenioride sektsiooni juhataja

KORTERELAMUD SEENIORIDELE

Tõlgin lühidalt SAFA väljaandes au nr 9/2010 ilmunud artikli: Helsingis lõppes arhitektuurivõistlus korterelamute projekteerimiseks seenioridele. Võistluse eesmärgiks oli seatud suurepäraselt toimiv, hästi linnapilti sulanduv, energiasäästlik ja soodsa hinnaga elamurühm eakatele. Võistlus korraldati kutsutud arhitektidele ja žürii luges võistluse kordaläinuks. Võidutöö alusel hakatakse ehitama elamukvartalit Viiki piirkonda. Peale seenioridele mõeldud korterite on majadesse projekteeritud seenioride ühiskasutatavad ruumid ja siseõue puhkeala.

Põhjamaades hoolitakse pensionäridest. Lisan paar meenutust EALi õppereisidelt.

Aastal 2001 Euroopa elamumessil Malmös avanes mul võimalus käia muude elamute hulgas ka suures seenioride korterelamus. Meile tundusid korterid üsna avarad. Ka elamu asukoht oli hästi valitud: vaba vaade väinale ja eemalt ida suunast pakus silmailu üle vee kaarduv õhuline Øresundi sild. Muidugi on Rootsi pensionärid meie omadest märksa jõukamad, see pole uudis. Neile on taskukohane osta selliseid kortereid.

Teine reisimälestus pärineb Stockholmist. 2007. aastal viibisime väikese arhitektide rühmaga Jaak Poomi juhatusel Hammarby Sjöstadiga elurajoonis, mis on rajatud Stockholmi ühe endise sadama maa-alale ja oli siis veel lõpetamata, aga juba laialdast rahvusvahelist kuulsust kogunud. Ka seal nägime üht seenioride kortermaja. Hoone jäi kauaks meelde oma huvitava ja leidliku rõdude lahendusega. Seoses Hammarby Sjöstadiga väike kõrvalepõige teemast. See eksperimentaalne keskkonnasäästlik rajoon, mis paikneb Södermalmi naabruses, on äratanud suurt huvi: elurajooni reoveest ja olmejäätmetest toodetakse kohapeal oma tarbeks soojust ja elektrit, ulatuslikult kasutatakse päikeseenergiat ning prügikonteinereid pole näha, sest prügi kogumine ja transport on suunatud maa alla. Autovaba elurajooni nimel propageeritakse sõiduautode kooperaerimist, rajooni läbib trammiliin, tähtsaim on aga see, et elanikke teenindab ööpäevane ja aastaringne tasuta laevühendus kodurajooni ja kesklinna vahel. Mõtlemisainet jätkub.

Eelmise aasta oktoobrikuus sattusin Soome teleuudisele, kus näidati Helsingis äsja valminud paljukorruselise seenioride elamut. Reporter usutles üht vana daami, kes lausa säras heameelest oma korteri üle, kiitis ka vaadet ja suurt klaasseintega rõdu, kus kasvas juba paar sügislille, ning seda, et ühissõidukite peatus on maja ligidal. Ta pidas väga oluliseks, et eakate elumaja oleks linnaliiklusega hästi seotud, sest pensionäril tuleb varem või hiljem oma sõiduautost loobuda.

Põikame korraks 2010. aasta suvisesse Torontosse. Mind viidi tutvuma eestlaste vanadekoduga, mille oli asutanud sealne eesti kogukond ja mis kandis ilusat eestikeelset nime – Ehatare. Olen külastanud mitut Eestimaa hooldekodu ja mõni neist on tekitanud vaimse trauma. Ehatare oli aga erinev, sest see ei olnud rõõmutu lõppjaam. Maja täitis soe kodususe ja turvalisuse õhk, selle elanikud olid hoolitsetud välimusega, nad polnud kaotanud ei enesehinnangut ega huvi ümbruse suhtes. Üllatus ootas ka väljaspool maja. Ehatare kõrvale on rajatud mitu seenioride korterelamut. Ehatare, korterelamud ja neid ümbritsev liigirohke haljasala moodustasid harmoonilise teraviku. See on rahulik ja vaikne saareke keset Toronto selle kandi äärelinnale iseloomulikkude hoonestuse kaost – läbimõeldud ja lugupidamist vääriv eesti arhitektide looming.

Olen siia kokku kirjutanud mõne juhusliku, parajasti meeldetulnud killu – näiteid seenioridele mõeldud korterelamuist välisriikides. Kahjuks ei tea ma lisada ühtki ilusat killukest Eestist. Paratamatult tekib mõte, et kas meilgi pole rahvastiku vananemine üks suurtest katsumustest, millega tuleks tegeleda, ja üks põhjus, miks meilgi tuleks mõelda tuleviku eluviisidele ja mitmekesisustada korterivalikut?

Pöördun EALi juhatusse poole. Mida arvab juhatus seenioride korterelamute projekteerimise ja ehitamise võimalustest Eestis? Võib-olla arutaks juhatus koos seenioride sektsiooni esindusega seda teemat? Nagu alustasin, nii ka lõpetan, esitades kokkuvõtliku tõlkematerjali Soomest. Ehkki järgnev haakub teemaga kaudselt, näitab see siiski selgesti arengutendentse.

Helsingis lõppes kolm aastat kestnud uurimistöo URBA. Selle teemaks on tuleviku elukeskkond ja elamisvõimalused pealinnas ja selle lähiümbruses, nende järjepidev areng vastavuses metropolistumise, rahvastiku vananemise, sisserände jm-ga. Uurimistöo algas sellega, et käidi ideedeotsingul Taanis, Hollandis, Saksamaal, Šveitsis ja Suurbritannias. Pärast seda peeti seminare ja töötati välja kontseptsioonid. URBA uurimistöös osalesid teiste spetsialistide hulgas ka arhitektid. Pikemalt vaata www.urba.fi.

Heili Volberg-Raig

EALi uued liikmed



Jane Pärnamaa, sünd 13.01.1979, lõpetanud 2003. a Tallinna Tehnika-kõrgkoolis arhitektuuri eriala. 2009. a alustas Eesti Kunstiakadeemias õpinguid muinsuskaitse ja restaureerimise magistriõppes, töötab ASis Amhold vastutava arhitektina. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 176/13.01.2011.



Aigar Roht, sünd 16.09.1981, lõpetanud 2005. a Tallinna Tehnikakõrgkooli ehitusarhitektina, töötab arhitektuuri-büroos Korrus OÜ arhitektina. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 178/10.02.2011.



Anne Siht, sünd 23.06.1942, lõpetanud 1968. a Eesti Riiklikus Kunstiins-tituudis arhitektuuri eriala. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 178/10.02.2011.



Margit Aule, sünd 25.09.1981, lõpetanud 2007. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab arhitektuuri-büroos KAOS Arhitektid arhitektina. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 179/3.03.2011.



Lembit-Kaur Stöör, sünd 8.12.1976, lõpetanud 2001. a Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala, töötab arhitektuuri-büroos Öö-öö arhitektid OÜ arhitektina. Alus: EALi eestseisuse otsus nr 179/3.03.2011.

MEIE JUUBILARID

JAANUAR

9.01.2011	Jaan Ollik	60
11.01.2011	Ines Jaagus	90
11.01.2011	Tiina Nigul	60
17.01.2011	Ülle Kupri	50
30.01.2011	Mall Tomiste	70

VEEBRUAR

1.02.2011	Ede Sui	55
7.02.2011	Tiina Linna	65
14.02.2011	Tõnu Laigu	55
15.02.2011	Ilmar Pihlak	75
16.02.2011	Ike Volkov	60
19.02.2011	Anne Muhk	60
22.02.2011	Peeter Püssim	70

MÄRTS

13.03.2011	Rein Hansberg	70
24.03.2011	Ilmo Liive	75
26.03.2011	Elo-Liis Toomik	75
27.03.2011	Raivo Tabri	50
31.03.2011	Ann Toone	65

APRILL

4.04.2011	Reino Rass	50
6.04.2011	Tõnu Liigand	70
9.04.2011	Vahur Sova	55
11.04.2011	Ene Uustal	55
13.04.2011	Kuno Raude	70
18.04.2011	Ants Raid	70
26.04.2011	Maire Annus	70
27.04.2011	Meeli Truu	65
30.04.2011	Eva Laarmann	55

MAI

3.05.2011	Inga Sõelsepp	50
7.05.2011	Eigi Niina	70
7.05.2011	Ksana Fuks	60
10.05.2011	Mai Shein	65
15.05.2011	Tiina Mõtus	60
21.05.2011	Maie Raudsepp	75
31.05.2011	Aet Pikk	60

JUUNI

8.06.2011	Hans Kõll	70
23.06.2011	Maret Täaker	70
25.06.2011	Anne Lannes	65

Lahkunud EALi liige

Rein Kersten 29.07.1934–14.12.2010

Mälestame